

NA STRONACH 3-4-5-6

ZAMIESZCZAMY DALSZY CIĄG REFERATU SPRAWOZDAWCZEGO KC WKP(b) WYGŁOSZONEGO PRZEZ G. M. MALENKOWA NA PIERWSZYM POSIEDZENIU XIX ZJAZDU WKP(b) W DNIU 5 PAŹDZIERNIKA RB.

SŁOWO POLSKIE

Rok VII. Nr 241 (2041) Wydanie ABC

Sroda, 8 października 1952 r.

Zdź 8 stron Cena 15 groszy

Dyskusja nad sprawozdaniem G. M. Malenkowa i nad referatem Centralnej Komisji Rewizyjnej WYKAZAŁA, ŻE CAŁA PARTIA jednomyślnie aprobuje leninowsko-stalinowską politykę Komitetu Centralnego

Przemówienia delegatów są najgłębszym wyrazem niezłomnej jedności partii i jej zespolenia wokół KC i Wielkiego Stalina

Moskwa. **AGENCJA TASS** donosi: Na porannym posiedzeniu XIX Zjazdu WKP(b) w dniu 6 października złożył sprawozdanie z działalności Centralnej Komisji Rewizyjnej WKP(b) przewodniczący komisji P. Moskatow.

Referent omówił stan gospodarki finansowej partii oraz sprawę rozpatrywania dokumentów, pism, oświadczeń i zażeń nadchodzących do centralnych organizacji partyjnych.

Stwierdził on, że większość kierowników organów partyjnych prowadzi prawidłowo gospodarkę partii i przestrzega ściśle dyscypliny finansowej.

KOMITET Centralny systematycznie kontrolował i pomagał terenowym organizacjom partyjnym w dziedzinie gospodarki partyjnej, ewidencji członków i kandydatów partii oraz ewidencji i wydawania dokumentów partyjnych.

Komitet Centralny partii otrzymał liczne pisma od ludzi radzieckich, którzy pragną dopomóc partii i państwu zwracając się do KC w najróżnorodniejszych sprawach, mających nieraz duże znaczenie państwowe i społeczne.

Wszystkie pisma wpływające do Komitetu Centralnego są skrupulatnie rozpatrywane przez odpowiedzialnych pracowników aparatu KC. Niektóre oświadczenia i pi-

smia były przedmiotem dyskusji w Komitecie Centralnym.

Moskatow stwierdził, że w okresie sprawozdawczym nastąpiło dalsze wzmocnienie aparatu partyjnego i kulturalny kadr partyjnych i wzrosło ich poczucie odpowiedzialności za wykonanie powierzonych zadań.

Następnie Zjazd przystąpił do dyskusji nad referatem sprawozdawczym KC WKP(b) i nad sprawozdaniem Centralnej Komisji Rewizyjnej WKP(b).

Przewodniczący Chruszczow udzielił głosu delegatowi Griszynowi z Moskwy.

Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego — oświadczył Griszyn — uzbraja partię i naród radziecki we wspaniałe programy walki o dalszy wzrost potęgi państwa radzieckiego, o zbudowanie społeczeństwa komunistycznego, napawając serca wszystkich ludzi pracy dumą z naszej Partii Komunistycznej i pragnieniem kroczenia wciąż naprzód, pokonywania wszelkich trudności, walki o dalszy rozkwit ojczyzny socjalistycznej, o nowe zwycięstwa wielkiej sprawy Lenina — Stalina.

Mówca stwierdził, że tow. Malenkow wskazał zupełnie słownie, iż moskiewska organizacja partyjna poświęca zbyt mało uwagi pracy ideologicznej. Organizacja moskiewska uwzględniła to i podjęła kroki w celu podniesienia poziomu pracy ideologicznej.

W zakończeniu Griszyn oświadczył wśród oklasków uczestników Zjazdu: — Moskiewska organizacja partyjna była, jest i będzie zawsze przodującą i dzielnie naszą o-krytą chwałą Partii Komunistycznej, trwającą ostoją Komitetu Centralnego partii. Zwróć ona jeszcze ściślej swe szeregi wokół naszego wielkiego wodza i nauczyciela, towarzysza Stalina!

Następnie przemawiał N. Patoliczew (Białoruś). Podkreślił on, że tylko dzięki ustrojowi radzieckiemu, dzięki trosce Komitetu Centralnego WKP(b), rządu związkowego i osobistej trosce towarzysza Stalina, Białoruś w krótkim okresie odbudowała po wojnie swą gospodarkę i wkroczyła na drogę potężnego rozwoju socjalistycznej gospodarki i kultury. Szybkie odrodzenie gospodarki Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej — oświadczył Patoliczew — to triumf leninowsko-stalinowskiej polityki narodowej, to wymowny przykład słusznego rozstrzygnięcia kwestii narodowej i zagadnienia współpracy narodów w wielonarodowym państwie.

Następnie przemawiał L. Mielnikow (Ukraina). Stwierdził on, że rozwijając pomyślnie swą gospodarkę i kulturę, naród ukraiński wnosi cenny wkład w dzieło budowy komunizmu. W roku 1951 globalna produkcja przemysłu przekroczyła poziom przedwojenny o 35,2 proc. Przekroczono przedwojenną aro-

dzajność najważniejszych roślin uprawnych. W roku bieżącym kolchozy i sowchozy republiki dostarczyły państwu o 182 miliony pudów pszenicy więcej niż w roku 1940.

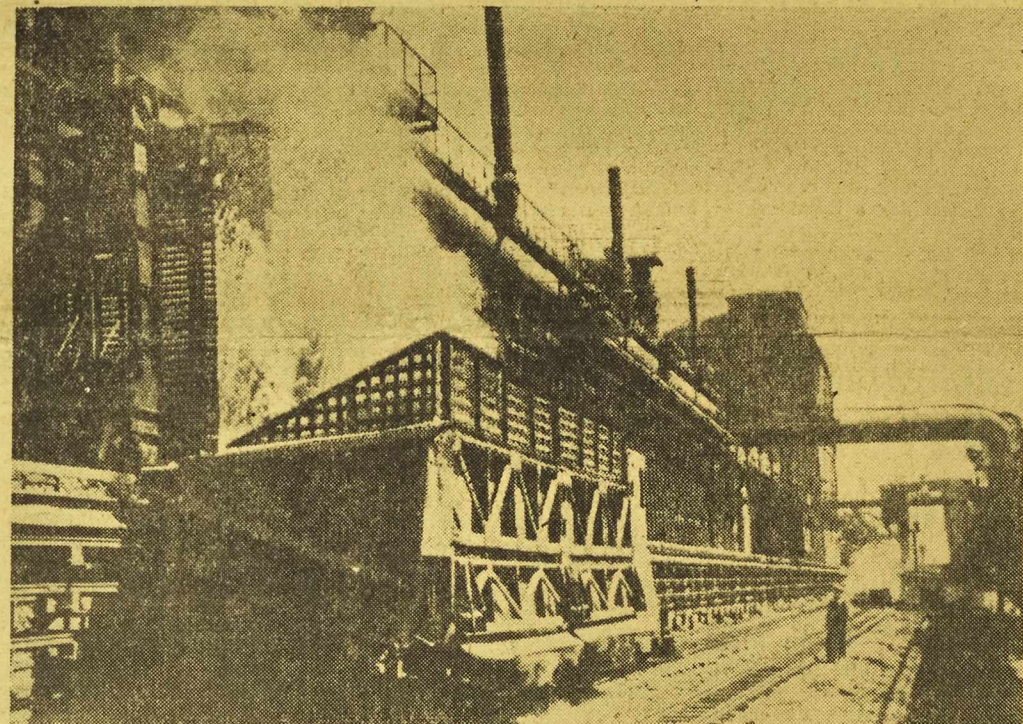
Przed chłopami zachodnich części republiki otworzyła się droga wiodąca do nowego szczęśliwego życia. Wzrasta nieustannie dobrobyt materialny ludzi pracy.

Mielnikow zapewnił Zjazd, że ukraińska organizacja partyjna zwróci jeszcze ściślej swe szeregi wokół leninowskiego Komitetu Centralnego, że usunie niedociągnięcia i błędy w swej pracy i porwie naród ukraiński do walki o dalsze pomyślne wykonanie stalinowskiego programu budowy komunizmu.

Następnie przemawiał B. Bagirow (Azerbejdżan) mówiąc o wspaniałych sukcesach bolszewików i wszystkich ludzi pracy Azerbejdżanu.

W okresie powojennym wzrosło znacznie w Azerbejdżanie wydobycie ropy, wzrosła produkcja ener-

(Dokończenie na str. 2) B

MAGNITOGORSK — MIASTO HUTNIKÓW.

D WADZIESCIA lat temu na lewym brzegu rzeki Ural pod górą Magnitną rozpalono pierwszy wielki piec kombinatu hutniczego im. Stalina. Magnitogorsk znany jest na cały świat jako miasto hutnicze. Wraz z rozwojem kombinatu rozrasta się miasto. W okresie pięcioletniej powojennej wybudowano mieszkania o łącznej kubaturze 300 tysięcy metrów sześciennych. Fot. — CAF

18 i pół miliona zł. przeznaczona MRN we Wrocławiu na remonty dachów i stropów

J EDNA z bolączek Wrocławia, nadal jeszcze aktualna, jest sprawa braku odpowiedniej ilości mieszkań. Ważność tego zagadnienia doceniają w całej pełni władze. Wyrazem zaś tej troski o dostarczenie wrocławianom więcej mieszkań, o usunięcie śladów zniszczeń wojennych są cyfry inwestycji i planu gospodarczego na rok 1953.

Najważniejszym inwestytor-em, odbudowującym nasze miasto z funduszy inwestycyjnych, jest Dyrekcja Budowy Osiedli Robotniczych. Fundusze te w roku przyszłym wrosną o 20 proc. co umożliwi oddanie do użytku ponad 4.000 izb mieszkalnych. Odbudowa skoncentrowana będzie w osiedlach robotniczych przy ulicach: Orzeszkowej, Próżniaków, Pracowniczej, Obornickiej, Słonecznej, na Pilczykach i Sepolinie.

Prócz izb mieszkalnych, osiedla otrzymają także nowe pomieszczenia na placówki oświatowe i socjalne. Tak więc m. in. przy ul. Orzeszkowej powstaną sklepy, urząd pocztowy, szkoła, na Pilczykach: żłobek, przedszkole, warsztaty. Te wszystkie urządzenia otrzyma również Osiedle Henrykowskie, do którego budowy przystąpi DBOR w roku przyszłym. (Ciąg dalszy na str. 7).

W SZCZECINIE zakończyła się Ogólnopolska Narada Działaczy Kultury i Sztuki

zwołana z okazji I sesji wyjazdowej Rady Artystycznej W narodzie wzięło udział ponad 600 wybitnych działaczy kultury i sztuki, pisarzy, artystów, plastyków oraz działaczy świetlicowych z całego kraju. Na zdjęciu: fragment sali obrad. Delegatka ziemi żywieckiej, Zdena Koronczarka — M. Gwarkowa i minister S. Dybowski. CAF — Fot. Tyimiński

Przodownicy wykszolenia bojowego i politycznego otrzymali cenne podarki Kwiatami powitali wrocławianie powracające z obozów letnich oddziałów ludowego Wojska Polskiego

BAAACZNOŚĆ! Prezentuj broń! Brak tętnił miarowym krokiem maszerujących oddziałów. Łuka w rozfalowanej masie tłumów czyniła wrażenie żywej bramy. Na wrocławski Rynek wkroczyli przez nią zielono-szare czworoboki żołnierzy powracających z obozów letnich.

— Żołnierze Ludowego Wojska Polskiego! W imieniu klasy robotniczej Wrocławia, gorąco i serdecznie witam Wasz powrót z letnich obozów ćwiczeń. Zespoleni we wspólnym Frontie Narodowym, z dumą i radością spoglądamy na Wasze szeregi. To Wy jesteście przeciw siłą, która stoi na straży praw ludu pracującego miast i wsi — powiedział w przemówieniu powitalnym przewodniczący (Dokończenie na str. 2) A

Wszystkie milujące pokój narody są po stronie patriotów niemieckich walczących o jedność swego kraju i pokój.

Przemówienie M. Szwernika wygłoszone w Berlinie na akademii z okazji 3 rocznicy powstania NRD

J AK JUŻ donosiliśmy, na uroczystej akademii w Berlinie, która odbyła się w przeddzień 3 rocznicy proklamowania Niemieckiej Republiki Demokratycznej, przemawiał przewodniczący Prezydium Rady Najwyższej ZSRR M. Szwernik.

P O PRZEKAZANIU 3 września narodowi niemieckiemu od Prezydium Rady Najwyższej ZSRR, rządu radzieckiego, Komitetu Centralnego WKP(b), narodu radzieckiego i osobie od Józefa Stalina, Szwernik powiedział m. in.:

„Trzy lata, które upłynęły od chwili utworzenia Niemieckiej Republiki Demokratycznej pokazały całemu światu, że tu, na wschodzie waszego kraju, narodziły się nowe Niemcy — wolne, demokratyczne, milujące pokój, niezależne Niemcy. Te nowe Niemcy zerwały zdecydowanie z odwieczną agresywną polityką militarystów pruskich, z ponurym dziedzictwem imperializmu kaiserowskiego, z potwornymi krwawymi zbrodniami hitlerowskiego faszyzmu. Te nowe Niemcy wkroczyły mocno na drogę demokratycznego pokojowego rozwoju, na drogę przyjaźni i współpracy ze wszystkimi narodami. „Zakładając podwaliny demokratycznych i milujących pokój Niemiec — mówił towarzysze Stalin — dokonujecie zarazem dla całej Europy wielkiego dzieła, zapewniając jej trwały pokój.”

P O OMÓWIENIU wielkich sukcesów, jakie Niemiecka Republika Ludowa w ciągu trzech lat swego istnienia osiągnęła na polu pokojowego budownictwa, M. Szwernik stwierdził, że cała działalność Niemieckiej Republiki Ludowej w polityce zagranicznej i wewnętrznej przyczyniła się do ugruntowania się zaufania narodów, które ucierpiały na skutek agresji hitlerowskiej.

Niemiecka Republika Demokratyczna — powiedział Szwernik — stała się ważnym czynnikiem utrzymania pokoju i bezpieczeństwa narodów, ostoją i nadzieją wszystkich demokratycznych sił narodu niemieckiego w ich walce o jedność kraju i o pokój, przeciwko przygotowaniu do rozpętania nowej wojny.

M ÓWIAC następnie o walce, jaką rząd NRD, reprezentujący żywotne interesy narodu niemieckiego, prowadzi o zjednoczone, demokratyczne, suwerenne i pokojowe Niemcy, M. Szwernik stwierdził, że w tej walce sympatie wszystkich pokoi milujących narodów są po stronie Niemieckiej Republiki Demokratycznej, ponieważ utworzenie zjednoczonego, milującego pokój, demokratycznego państwa niemieckiego służy sprawie zapewnienia pokoju między narodami.

W ciągu całego okresu powojennego — mówił dalej M. Szwernik — Związek Radziecki walczył konsekwentnie o wcielenie w życie uchwał konferencji jaltańskiej i poczdamskiej przewidujących zbudowanie zjednoczonego, niezależnego, demokratycznego, milującego pokój państwa niemieckiego. Związek Radziecki nigdy nie kwestionował konieczności istnienia państwa niemieckiego.

Jeszcze w pełnym toku Wojny Narodowej Związek Radziecki przeciwko agresorom hitlerowskim szef rządu radzieckiego Generallissim Stalin mówił, że „HITLERZY PRZYCHODZĄ I ODCHODZĄ A NARÓD NIEMIECKI, A PAŃSTWO NIEMIECKIE — POZOSTAJE”.

NIEUSTANNYM wysiłkiem rządu radzieckiego o zgodne z interesami pokoju światowego i narodu niemieckiego rozwiązanie problemu niemieckiego, mówca przedstawił awanturniczą politykę rządów Stan. Zjednoczonych, W. Brytanii i Francji, które uchylają się dotychczas od (Dokończenie na str. 2) C

Dyskusja w drugim dniu XIX Zjazdu WKP(b)

Partia pod przewodnictwem Stalina uzbrojona w nowy oręż ideologiczny wykona z honorem nowy plan pięcioletni

(Dokończenie ze str. 1-ef)

gii elektrycznej, powstają i rozwijają się nowe gałęzie ciężkiego przemysłu, wzrastają kredyty na inwestycje. W roku bieżącym plan przewiduje, że Republika Azerbejdżańska wyprodukuje o 50 proc. więcej bawełny niż w roku 1959.

Wiele uwagi poświęcił Bagrow w swym przemówieniu zagadnieniom pracy ideologicznej. Poczynił on przy tym szereg uwag krytycznych pod adresem związku pisarzy radzieckich, redakcji „Literaturnaja Gazeta” i czasopisma „Woprosy istorii”.

Po krótkiej przerwie przewodniczący udziela głosu delegatce okręgu iwanowskiego, Ljowej.

Mówcy opisuje wszechstronnie niezwykłą troskę Komitetu Centralnego partii, rządu radzieckiego i osobiście towarzysza Stalina o potrzeby ludności pracującej okręgu, który jest ośrodkiem szeroko rozwiniętego przemysłu włókienniczego.

W końcu swego przemówienia Ljowa podkreśliła olbrzymie znaczenie pracy Józefa Stalina „Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR”.

Następnie przemawiał A. Snieczkus (Litewska SRR). Snieczkus mówił o olbrzymich osiągnięciach narodu litewskiego po jego przystąpieniu do rodziny bratnich narodów Związku Radzieckiego. Naród litewski, którego prawa były deptane w ustroju burżuazyjnym przez amerykańsko-angielskich imperialistów i burżuazyjnych nacjonalistów litewskich, jest dziś szczęśliwy i dumny, że bierze udział w rodzinie narodów ZSRR jako równy wśród równych w budowie społeczeństwa komunistycznego.

Przemówienie poświęcone młodym budowniczym komunizmu wygłosił N. Michajłow (Moskwa).

Wrocławianie powitali kwiatami oddziały ludowego Wojska Polskiego
(Dokończenie ze str. 1)

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, Józef Barczyk.

Kandydat na posła do Sejmu, Jan Kijewski, mówił o siłach, które zrodziły odrodzone Wojsko Polskie. Z zainteresowaniem wsłuchiwał się żołnierze i wielotysięczne rzesze mieszkańców miasta w historię walk oddziałów Gwardii Ludowej i pierwszych regularnych jednostek Wojska Polskiego, powstałych u boku Armii Czerwonej.

Owacja na cześć wodza postępowej ludzkości — Józefa Stalina, okrzyki na cześć Prezydenta Bolesława Bieruta i Marszałka Konstantego Rokossowskiego nie służyły szerokim echem nad Ratuszem i zabytkowymi kamieniczkami Rynku.

Serdecznie witała przybyłych żołnierzy wrocławska klasa robotnicza, w której imieniu wystąpił przewodnik pracy z „Archimedeusza”, ob. Mikulec.

W imieniu Wojska dziękował za tak serdeczne przyjęcie oficer Bohawko. — Dzisiejsza uroczystość, to jeszcze jeden przykład przywiązania narodu do swych obrońców — powiedział.

Wrocławianie na przyjęcie swych żołnierzy przygotowali nie tylko kwiaty. Na przodowników wyszła ekipa bojowego i politycznego czekała również inne podarki. Oto młodzieńcy kapral Jerzy Wroneczak występuje z szeregow, aby z rąk przewodniczącego MRN odebrać aparat radiowy. Kapral Stanisław Kwaśniewski i plutonowy Janiszewski stali się posiadaczami nowiutkich rowerów. Chorążego Królika spotkała stokrotna miliza niespodzianka. Prócz skórzanej teczki otrzymał on od młodzieży wrocławianina Izia Goldberga bajeczkę „Słomkowy Łańcuszek”. Małec specjalnie wybrał za swej biblioteczki najmlodsza książkę, by wręczyć ją wybranemu żołnierzowi.

Z dumą spoglądali wrocławianie na defiladę wspaniałe prezentujących się żołnierzy naszego garnizonu. Gesto sypały się na nich kwiaty — wymowny wyraz uczuć narodu dla obrońców swej niepodległości i granic, bojowników pokoju.

Mówił on o partyjnym kierownictwie Komsołmu, o podstawach jego działalności, o nowych zadaniach, jakie stoją obecnie przed organizacjami komsołskimi.

W okresie, jaki upłynął od XVIII Zjazdu partii, szeregi Komsołmu wzrosły. Liczy on obecnie około 16 milionów członków i członkiń. W okresie tym przeszło 4 miliony komsołmowców wstąpiło do partii. Rozwija się wspaniałe młode pokolenie leninowców. Około 12 milionów uczniów należy do organizacji pionierskiej. Wielomilionowa armia młodzieży radzieckiej jest zawsze gotowa do walki o komunizm, gotowa jest zawsze pójść za ukochną partią, za towarzyszem Stalinem.

Podkreślając doniosłą rolę literatury i sztuki w komunistycznym wychowaniu młodzieży, Michajłow stwierdza, że dramaturgia radziecka pozostaje w tyle.

Następnie Michajłow krytykuje ministerstwo budowy maszyn rolniczych, które nie popiera w należyty sposób cennej inicjatywy młodych nowatorów.

Ostatni przemawiał na posiedzeniu porannym A. Puzanow (Kujbyszew). Mówił on o historycznych na miarę światową zwycięstwach narodu radzieckiego w okresie Wielkiej Wojny Narodowej i o pokojowej, twórczej pracy, która wzmożona jeszcze bardziej potęgą państwa radzieckiego i podniosła na niebywały poziom jego autorytetu międzynarodowego.

Na przykładzie okręgu kujbyszewskiego Puzanow wykazuje, jak wspaniałe zwycięstwa odnoszą radzieckie ludzkie siły, jakie nowe gigantyczne perspektywy otwiera nowy plan pięcioletni.

W zakończeniu Puzanow stwierdził, że bolszewicy okręgu kujbyszewskiego i wielotysięczny zespół budowniczych polecił mu zakomunikować Zjazdowi, że w roku 1955 stolica Związku Radzieckiego, Moskwa, otrzyma prąd z Kujbyszewskiej Elektrowni Wodnej.

WIECZORNE POSIEDZENIE ZJAZDU rozpoczęło się pod przewodnictwem D. S. Korotczki. Toczyła się nadal dyskusja nad referatem sprawozdawczym KC WKP(b) i nad referatem Centralnej Komisji Rewizyjnej.

WSZYSTYCY mówcy, podobnie jak na posiedzeniu porannym, jednomyślnie aprobują leninowsko-stalinowską politykę Komitetu Centralnego. Na sali rozbrzmiewają co chwila burzliwe oklaski, gdy delegaci podkreślają z trybuny Zjazdu, że partia pod przewodnictwem wielkiego Stalina poprowadziła naród radziecki przez wszystkie burze do nowych historycznych zwycięstw o znaczeniu światowym, że w wyniku mądrej polityki partii zmocnił się front pokoju, demokracji i socjalizmu, na którego czeluści stoi Związek Radziecki.

Przemówienia delegatów są najgłębszym wyrazem niezłomnej jedności partii, jej zespolenia wokół Komitetu Centralnego, wokół kontynuatora dzieła nieśmiertelnego Lenina — wielkiego Stalina.

Z uczuciem głębokiej wdzięczności mówią delegaci o nowym władztwie do teorii marksistowsko-leninowskiej — o ukazaniu się pracy Józefa Stalina — „Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR”, która opromienia jasnym światłem nauki drogę wiodącą do komunizmu.

Delegat Kalberzin (Łotewska SRR) podkreśla w swym przemówieniu, że dzięki pomocy wielkiego narodu rosyjskiego masy pracujące Łotwy zdobyły wolność. Cała rodzina bratnich narodów radzieckich udziela narodowi łotewskiemu nieocenionej pomocy w budowie nowego życia.

Mówca podkreśla w zakończeniu, że organizacja partyjna Łotwy będzie nadal w ernym i oddanym oddziałem wielkiej Partii Lenina — Stalina, gotowym do wypełnienia wszystkich zadań postawionych przed nią w walce o zbudowanie komunizmu w ZSRR.

Delegat Griszin (Stalingrad) opowiada o ogromnej pracy nad odbudową zniszczonej gospodarki Stalingradu, o zwiększonej w porównaniu z poziomem przedwojennym produkcji traktorów, stali, wyrobów walcowanych, statków.

Znaczną część swego przemówienia poświęca Griszin zagadnieniom związanym z gigantycznymi pracami w dziedzinie przeobrażenia przyrody. Stwierdza on, że ziściły się odwieczne marzenia narodu o połączeniu Wołgi z Donem.

Delegat Jełimow (Kraj Chabarowski) omówił ogromną pracę w dziedzinie budownictwa gospodarczego i kulturalnego, jakiej dokonano w Kraju Chabarowskim w okresie między XVIII a XIX Zjazdem Partii.

Masy pracujące Chabarowska nie bez podstaw nazywają swój kraj gigantyczną budowlą stalinowską.

Delegat Mgelidze (Gruzińska SRR), mówiąc o wspaniałym budownictwie, jakie rozwinęło się w Związku Radzieckim, podkreśla, iż żaden kraj kapitalistyczny, nie wyłączając Ameryki, nie może się zdobyć na tak gigantyczne przedsięwzięcia, jak wielkie stalinowskie budowle komunizmu. Jedynie ustroj radziecki może zdobyć się na dzieła, o których marzyła ludzkość przez wiele wieków.

Delegat Fiediejew (Moskwa) poświęca swe przemówienie literaturze radzieckiej. Partia — mówi Fiediejew — natchnęła naszą literaturę najbardziej produkcyjnymi ideami epoki, wielkimi ideami komunizmu. Skupiła ona uwagę sztuki na człowieku radzieckim, budującym nowe społeczeństwo.

Fiediejew podkreśla ogromne znaczenie znanych uchwał Komitetu Centralnego w sprawach ideologicznych dla podniesienia ideologicznego i artystycznego poziomu literatury radzieckiej. Wytyczne udzielone przez partię pomogły dla zadania przegoczącego ciosu przejawu kosmopolityzmu i płaszczenia się przed współczesną pseudo kulturą burżuazyjną, jakie miały miejsce wśród pewnej części naszej inteligencji. Wytyczne te umożliwiły zadanie ciosu romantyzmu przejawom nacjonalizmu burżuazyjnego, bezideowego ślizgania się na powierzchni życia.

Fiediejew podkreśla głęboką służność uwagi G. M. Malenkowa w referacie sprawozdawczym, że w pokazaniu tego, co nowe, co przodujące, literatura radziecka bynajmniej nie zawsze odstania nieustraszenie i wiernie sprzeczności i trudności, które ZSRR napotyka w swym marszu naprzód.

W dramaturgii, na przykład, wśród części pisarzy obiegają fałszywa teoria, że radzieckie sztuki teatralne powinny być pozbawione konfliktu. Trzeba było interwencji Stalina do „zdemaskowania” tej teorii. Dla całej sztuki radzieckiej — mówi Fiediejew — ogromne znaczenie ma rozwinięta w referacie Malenkowa teza o typowych zjawiskach i charakterach w rzeczywistości radzieckiej. Wśród długotrwałych oklasków całej sali Fiediejew kończy swe przemówienie słowami:

— Jesteśmy wdzięczni Stalinowi za pomoc i naukę i zapewniamy go, że wszystkie nasze siły duchowe poświęcimy sprawie stworzenia literatury nowego komunistycznego świata, literatury, która byłaby gwiazdą przewodnią dla naszych wolnych narodów i dla wszystkich narodów kuli ziemskiej.

Delegat Andrianow (Leningrad) zaznaczył, że w referacie Malenkowa znalazła wymowne odzwierciedlenie nauka Stalina o ekonomicznych problemach socjalizmu w ZSRR. Ta klasyczna praca wielkiego wodza jest ogromnym wydarzeniem w życiu ideowym partii bolszewickiej. Ubraja ona partię i naród radziecki w potężny środek walki o komunizm.

W organizacji leningradzkiej — oświadcza dalej mówca — dokonano została poważna praca nad wzmocnieniem organów partyjnych, radzieckich i gospodarczych wydziałami i oddanymi partii kadrami. Wśród oklasków delegatów Andrianow stwierdza, że leningradzka organizacja partyjna, podobnie jak cała partia, przyszyła na XIX Zjazd zjednoczoną i zespoloną wokół leninowsko-stalinowskiego KC, wokół wielkiego wodza i nauczyciela — Józefa Stalina.

Delegat Szajachmetow (Kazachska SRR) omówił drogę przebytą przez naród kazachski, wraz z całym Krajem Rad w okresie między XVIII a XIX Zjazdem partii.

Nawiązując do zadań stojących przed masami pracującymi i organizacjami partyjnymi Kazachstanu, mówca poświęca szczególną uwagę zagadnieniom rozwoju produkcji rolnej i zwierzęcej w rolnictwie. Krytykuje on poważnie ministerstwo rolnictwa ZSRR, które — jego zdaniem — zajmuje niewłaściwe stanowisko w sprawie stworzenia trwałej bazy paszowej. Plany nakreślone przez ministerstwo hemają w gruncie rzeczy wprowadzenie i opóźnienie prawidłowych metod płodozmianów. Ministerstwo nie pomaga też republiki w tak ważnym przedsięwzięciu, jak sztuczne nawadnianie łąk. Szajachmetow krytykuje również ministerstwo uprawy bawełny ZSRR i ministerstwo budowy maszyn rolniczych.

Delegat Bereznow (Moldawska SRR), podobnie jak liczni inni delegaci przemawiający na Zjeździe, podkreślił ze szczególnym naciskiem rolę partii komunistycznej jako promotora i organizatora walki o

wzwiększenie potęgi państwa socjalistycznego.

Delegat Muratow (Tatarska ASSR) nakreślił plastyczny obraz rozwoju gospodarki narodowej Tatarskiej ASSR. W republice rozwija się przemysł naftowy. Na XVII Zjeździe Partii Komunistycznej — przypomina mówca — towarzysze Stalin mówił o stworzeniu drugiego Baku na wschodnich obszarach kraju. Słowa wielkiego wodza stały się rzeczywistością. Ukryte w głębi ziem zasoby ropy naftowej służą dzisiaj budowie komunizmu.

Na zakończenie Muratow, mówiąc o ogromnym znaczeniu nowej pracy Stalina „Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR”, oświadczył:

NA WSZYSTKICH ETAPACH WALKI O WOLNOŚĆ I SZCZĘŚCIE NARODU, O NIEZAWISŁOŚĆ I ROZKWIET KRAJU RAD, O ZBUDOWANIE SPOŁECZEŃSTWA KOMUNISTYCZNEGO PARTIA NASZA OSIĄGAŁA SUKCESY DLATEGO WŁAŚNIE, ŻE WSZĘDZIE I ZAWSZE SZŁA NIEUGIĘCIE ZA WSKAZANIAM SWEGO WIELKIEGO NAUCZYCIELA, TOWARZYSZA STALINA. NIE WLEGA WATPLIWOŚCI, ŻE PARTIA, UZBROJONA W NOWY ORĘŻ IDEOLOGICZNY WYKONA Z HONOREM NOWY PLAN PIĘCIOLETNI.

Przemówienie M. Szwernika w Berlinie
(Dokończenie ze str. 1-ef)

omówienia zagadnień związanych z zawarciem traktatu pokojowego z Niemcami i z utworzeniem rządu ogólnoniemieckiego. Jednocześnie narzuciły one Niemcom zachodnim, wbrew woli narodu niemieckiego, separatystyczny „układ” boński, aby utrwały rozbiście Niemiec, utrzymać na czas nieokreślony swój okupacyjny reżim dyktatury wojskowej i wciągnąć naród niemiecki do realizacji swych agresywnych planów.

W zakończeniu przemówienia M. Szwernik powiedział:

Obchodząc swe święto narodowe wszyscy milujący swoją ojczyznę obywatele niemieccy chlubią się słusznymi wybitnymi sukcesami Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Sukcesy te napawają naród niemiecki jeszcze mocniejszą wiarą, że służ na sprawę pokoju zatriumfuje i że jedność Niemiec zostanie przywrócona (oklaski).

Wszystkie milujące pokój narody świata podziwiają te uczucia narodu niemieckiego.

KRÓTKIE WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA

1) Dnia 7 bm. w III rocznicę powstania Niemieckiej Republiki Demokratycznej szef misji dyplomatycznej Niemieckiej Republiki Demokratycznej w Polsce pani ambasador Anne Kundermann złożyła wieniec na cmentarzu poległych żołnierzy radzieckich.

2) W III rocznicę utworzenia Niemieckiej Republiki Demokratycznej Centralna Rada Związków Zawodowych (Zarząd Główny Wolnych Niemieckich Związków Zawodowych (FDGB) depesze, w której w imieniu związkowców polskich przekazuje towarzyszący niemieckim serdeczne i braterskie pozdrowienia.

3) W tych dniach w operze w Holenderskiej odbyła się premiera „Halki”. Arcydzieło Moniuszki, w którego przygotowaniu brali udział: reżyser Jerzy Marunowicz i choreograf Eugeniusz Papiński, spotkała się z gorącym przyjęciem publiczności. Tańce góralskie były bisowane. Prasa fińska pisze o operze polskiej i jej wykonaniu z dużym uznaniem.

4) 7 bm. rozpoczęła się w Warszawie 2-gonowa krajowa narada aktywów ZSCh, która opracowuje wytyczne pracy dla ogniw organizacyjnych związku, dla działaczy i mas członkowskich w okresie poprzedzającym wybory.

Przewodniczący Prezydium Rady Najwyższej ZSRR M. Szwernik reprezentował rząd radziecki na uroczystej akademii w Berlinie

Dnia 6 bm. w przeddzień trzeciej rocznicy proklamowania Niemieckiej Republiki Demokratycznej odbyła się w wielkiej sali opery państwowej w Berlinie uroczysta akademii.

Zgromadzeni na sali przedstawiciele świata politycznego, pracy, gospodarczego i kulturalnego NRD powitali długotrwale, burzliwymi oklaskami przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR Mikołaja Szwernika i prezidenta NRD Wilhelma Piecka, którzy w głoszeniu przemówienia Izby Ludowej Dieckmana i ministra spraw zagranicznych Dertingera zajęli miejsca w łóż honorowej.

Po odegraniu hymnów narodowych NRD i ZSRR, obszerne przemówienie wygłosił wicepremier Rau, a następnie zabrał głos przewodniczący radzieckiej delegacji rządowej M. Szwernik. Pojawienie się na mównicy dostojnego przedstawiciela Związku Radzieckiego wywołało burzliwą owację.

Niezwykle gorąco i serdecznie powitano również następnego mówcę — premiera Cyrankiewicza. Przemówienie jego było długo oklaskiwane.

PRZEMÓWIENIE PREMIERA CYRANKIEWICZA

PREMIER Cyrankiewicz oświadczył m. in.:

„Naród polski, oddany całkowicie pokojowej pracy nad odbudową swego kraju, że zniszczeń wojennych, nad budową silnej i kwitnącej Polski, nad budową własnego, szczęśliwego Jutra, z najwyższą sympatią i serdeczną przyjaźnią śledzi wielki wysiłek twórcy narodu niemieckiego w Niemieckiej Republice Demokratycznej.

Oba nasze narody, uzyskawszy możliwość niepodległego bytu dzięki zwycięstwu Związku Radzieckiego nad hitleryzmem i dzięki rozwinętej polityce kierowanej przez wielkiego Stalina, poprzez granice przyjaźni i pokoju na Odrze i Nysie podały sobie braterskie dłonie, by w szeregach wielkiego i wciąż rosnącego w siłę obozu pokoju, wraz z narodami Związku Radzieckiego, pod przewodnictwem wielkiego wodza obozu pokoju Józefa Stalina, walcząc o utrwalenie zdobytych ludu i umocnienie pokoju światowego.

Rozwijająca się pomiędzy naszymi narodami przyjaźń i współpraca stanowi w stosunkach między naszymi narodami nową epokę.

Po przewodniczącym delegacji polskiej przemawiali kolejno przedstawiciele innych delegacji zagranicznych.

UROCZYSTY KONCERT W WARSZAWIE

W PRZEDDZIEŃ światła narodowego Niemieckiej Republiki Demokratycznej odbył się w Teatrze Narodowym w Warszawie uroczysty koncert zorganizowany przez Komitet Współpracy Kulturalnej z Zagranicą.

Na uroczystość przybył: członkowie Biura Politycznego KC PZPR, członkowie Rządu, przedstawiciele organizacji politycznych i społecznych, Wojska Polskiego, świata kulturalnego oraz społeczeństwo stolicy.

Obecna była szef misji dyplomatycznej NRD w Polsce — ambasador Anne Kundermann. Obecni byli również przedstawiciele dyplomacji państw zaprzyjaźnionych.

Przed koncertem przemawiał przewodniczący Komitetu Współpracy Kulturalnej z Zagranicą Leon Kruczkowski, stwierdzając, że w 3 rocznicę powstania NRD naród polski życzy swoim niemieckim przyjaciółom po tamtej stronie Odry pełnego, ostatecznego zwycięstwa w ich walce o zjednoczenie, demokratyczne, suwerenne i pokojowe Niemcy.

W koncercie wzięli udział: znakomita śpiewaczka niemiecka laureatka konkursu bachowskiego — Ewa Fieischer, orkiestra Filharmonii Warszawskiej pod kierownictwem światowej sławy dyrygenta prof. Hermanna Abendrotha (NRD) prof. Henryk Szymonki i recytator Zygmunt Maciejewski.

Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego WKP (b) na XIX Zjeździe partii

wy ogłoszony przez sekretarza KC WKP (b) towarzysza G. M. Malenkowa

II Sytuacja wewnętrzna Związku Radzieckiego

(Ciąg dalszy z numeru wczorajszego).

W wyniku pomyślnej odbudowy i rozwoju przemysłu w latach po-

Wzrost produkcji przemysłowej ZSRR (w proc. w stosunku do 1940 r.)

lata:	1940	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952
Cały przemysł	100	104	92	77	93	118	141	173	202	223
W tym:										
„grupa a” produkcja środków produkcji	100	136	112	82	101	130	163	205	239	267
„grupa b” produkcja środków konsumpcji	100	54	59	67	82	89	107	123	143	153

Z powyższych danych wynika, że w latach 1945 i 1946 nastąpił spadek poziomu produkcji przemysłowej. Było to związane z faktem, że produkcja sprzętu wojennego uległa po zakończeniu wojny gwałtownej redukcji, przestawienie zaś przemysłu na tory produkcji pokojowej wymagało pewnego czasu. Powojenna przebudowa produkcji przemysłowej została zasadniczo zakończona w ciągu 1946 roku, po czym produkcja naszego przemysłu zaczęła rosnąć w szybkim tempie i w 1951 roku jej ogólne rozmiary przekroczyły poziom 1940 roku przeszło dwukrotnie. W 1952 roku osiągnięto nowe sukcesy w rozwoju naszego przemysłu.

Jak wiadomo, plan bieżącego roku dla przemysłu jako całości jest nie tylko pomyślnie wykonywany, lecz wykonywany z nadwyżką. Istnieją przeto wszelkie podstawy, by uważać, że w roku 1952 produkcja przemysłowa będzie blisko 2,3 raza większa niż w 1940 roku.

Szczególnie szybko rozwija się przemysł produkujący środki produkcji, którego ogólna produkcja w 1951 roku przekroczyła poziom przedwojenny 2,4 raza, a w 1952 roku przekroczyła ten poziom blisko 2,7 raza. W 1952 roku wyprodukowano 25 mln. ton surowców, czyli o ok. 70 proc. więcej niż w 1940 r.; 35 mln. ton stali, czyli blisko o 90 proc. więcej niż w roku 1940; 27 mln. ton wyrobów walcowanych, czyli przeszło 2 razy więcej niż w 1940 r.; 300 mln ton węgla, czyli przeszło o 80 proc. więcej niż w 1940 roku, — 47 mln ton ropy naftowej, czyli przeszło o 50 proc. więcej niż w 1940 roku, — 117 miliardów kWh energii elektrycznej tj. 2,4 raza więcej niż w 1940 roku, — maszyn i urządzeń wyprodukujecie się przeszło 3 razy więcej niż w 1940 roku. Jeśli idzie o roczny przyrost produkcji najważniejszych gałęzi przemysłu, to mieliśmy w ciągu ostatnich lat znacznie większe rozmiary tego przyrostu niż w okresie przedwojennym. Tak np. w ciągu ostatnich trzech lat — w 1949—1951, tj. od chwili, gdy przedwojenny poziom produkcji przemysłowej nie tylko został osiągnięty, ale przekroczony, przyrost wytopu surowki wynosił 8 mln ton, przyrost wytopu stali — 13 mln ton i przyrost produkcji wyrobów walcowanych — 10 mln ton, podczas gdy w latach przedwojennych przyrost takich rozmiarów osiągnięto w zakresie wytopu surowki w ciągu 8 lat, wytopu stali — w ciągu 9 lat, a produkcji wyrobów walcowanych — w ciągu 12 lat. Przyrost wydobycia węgla w ciągu wymienionych trzech lat wyniósł 74 mln ton, a przyrost wydobycia ropy naftowej — 13 mln ton, przyrost takich rozmiarów osiągnięto w latach przedwojennych w zakresie wydobycia węgla w ciągu 6 lat, a wydobycia ropy naftowej — w ciągu 10 lat.

Przyrost produkcji energii elektrycznej w ciągu tych trzech lat wyniósł 37 miliardów kWh, — przyrost produkcji energii elektrycznej takich rozmiarów w latach przedwojennych osiągnięto w ciągu 9 lat. Wzrost produkcji środków produkcji oraz wzrost produkcji rolnej stworzyły mocną bazę dla rozwoju przemysłu produkującego artykuły konsumpcyjne. Ogólna produkcja tego przemysłu była w 1951 roku o 43 proc. większa niż w 1940 roku, a w roku 1952 będzie w przybliżeniu o 60 proc. większa niż w 1940 roku. W 1952 roku wyprodukujecie się: z góra 5 mld. metrów tkanin bawełnianych, czyli o ok. 30 proc. więcej niż w 1940 roku, — prawie 190 mln metrów tkanin wełnianych, czyli o ok. 60 proc. więcej niż w 1940 roku, — 218 mln metrów tkanin jedwabnych, czyli 2,8 raza więcej niż w 1940 roku, — 250 mln par obuwia skózanego, czyli o ok. 20 proc. więcej niż w 1940 roku, — 125 mln par obuwia gumowego, czyli o 80 proc. więcej niż w 1940 roku, — przeszło 3.300 tys. ton cukru, czyli o przeszło 50 proc. więcej niż w 1940 roku, — ponad 380 tys. ton masła wyprodukowanego przez przemysł (nie licząc znacznej

wojennych, mamy w chwili obecnej znacznie wyższy, w porównaniu z okresem przedwojennym, poziom produkcji przemysłowej. Oto dane w tej sprawie:

Wzrost produkcji przemysłowej ZSRR (w proc. w stosunku do 1940 r.)

W okresie sprawozdawczym, zwłaszcza w latach powojennych rozszerzyła się znacznie i umocniła produkcyjno - techniczna baza naszego przemysłu zarówno dzięki budowie nowych, jak też dzięki rekonstrukcji czynnych przedsiębiorstw. Z ogólnej sumy ok. 500 mld. rubli, zainwestowanych w gospodarce narodowej tylko w latach 1946—1951 zainwestowano w przemysłu ponad 320 mld. rubli. W ciągu tego okresu w ZSRR odbudowano, zbudowano i oddano do użytku ok. 7 tys. wielkich państwowych przedsiębiorstw przemysłowych. Zasoby produkcyjne przemysłu wzrosły w 1952 roku o 77 proc. w porównaniu z 1940 rokiem.

Ale w grę wchodzi tu nie tylko ilościowy wzrost zasobów produkcyjnych. Rysem charakterystycznym ubiegłego okresu był również dalszy techniczny postęp przemysłu. W odróżnieniu od krajów kapitalistycznych, gdzie zachodzą periodyczne przerwy w rozwoju techniki, związane z niszczeniem sił wytwórczych społeczeństwa na skutek kryzysów ekonomicznych, w ZSRR, gdzie takich kryzysów nie ma, odbywa się nieprzerwane doskonalenie produkcji na bazie najwyższej techniki, na podstawie osiągnięć przodującej nauki radzieckiej.

W latach powojennych wszystkie gałęzi przemysłu wyposażono w nowe maszyny i mechanizmy, zastosowano doskonałe procesy technologiczne, wprowadzono racjonalniejszą organizację produkcji. Park obrabiarek, dzięki uzupełnieniu nowymi, bardziej wydajnymi obrabiarkami, zwiększył się w tym okresie 2,2 raza. Krajowy przemysł budowy maszyn tylko w ciągu ostatnich trzech lat wyprodukował ok. 1.600 nowych typów maszyn i mechanizmów.

W walce o dalszy postęp techniczny wielką rolę przypada naszej nauce, która przez swoje odkrycia pomaga narodowi radzieckiemu pełniej ujawniać i lepiej wykorzystywać bogactwa i siły przyrody. W okresie powojennym uczeni nasi pomyślnie rozwiązali wiele problemów naukowych o wielkim znaczeniu dla gospodarki narodowej. Najważniejszym osiągnięciem nauki radzieckiej w tym okresie jest odkrycie metod produkcji energii atomowej. W ten sposób nasza nauka i technika zlikwidowała monopol USA w tej dziedzinie i zadała poważny cios podlegaczom wojennym, którzy usiłowały wykorzystać tajemnicę produkcji energii atomowej i posiadanie broni atomowej jako środek szantażu i zastraszenia innych narodów. Państwo radzieckie rozporządzając realnymi możliwościami produkcji energii atomowej, jest głęboko zainteresowane w tym, aby ten nowy rodzaj energii wykorzystywano w celach pokojowych, dla dobra ludności, gdyż takie wykorzystanie energii atomowej rozszerza bezgranicznie władzę człowieka nad żywiołowymi siłami przyrody, otwiera przed ludzkością kolosalne możliwości wzrostu sił produkcyjnych, technicznego i kulturalnego postępu, zwiększenia bogactwa społecznego.

O wielkich osiągnięciach radzieckiej nauki i techniki świadczy coroczne przyznawanie Nagród Stalinowskich za wybitne prace naukowe, wynalazki i gruntowne doskonalenia metod pracy produkcyjnej. Zaszczytne miano laureata Nagrody Stalinowskiej nadano 8.470 pracownikom nauki, przemysłu, transportu i rolnictwa.

Doniosłym momentem w rozwoju przemysłu jest fakt, że w minionym okresie w szybkim tempie rozwijał się przemysł we wschodnich okęgach ZSRR, wskutek czego zmieniło się poważnie rozmieszczenie naszego przemysłu. We wschodnich okęgach — w okęgach nadwołżańskich, na Uralu, Syberii, na

Dalekim Wschodzie, w Kazachskiej SRR i w republikach związkowych Azji Środkowej powstała potężna baza przemysłowa kraju. Ogólna produkcja przemysłowa w tych okęgach zwiększyła się do 1952 roku trzykrotnie w porównaniu z 1940 rokiem. W roku 1951 wschodnie okęgry dały około 1/3 całej produkcji przemysłowej ZSRR, przeszło połowę całej ilości stali i wyrobów walcowanych, prawie połowę całej ilości węgla i ropy naftowej i przeszło 40 proc. energii elektrycznej.

Takie są zasadnicze wyniki rozwoju przemysłu ZSRR w okresie sprawozdawczym. Zadania w dziedzinie rozwoju naszego przemysłu na najbliższe lata są wyliczone w projekcie dyrektyw w sprawie pięcioletniego Planu Rozwoju ZSRR, przedstawionym Zjazdowi do rozpatrzenia. Zadania te polegają na tym, aby podnieść poziom produkcji przemysłowej w 1955 roku w porównaniu z rokiem 1950 w przybliżeniu o 70 proc., przy czym produkcja środków produkcji powinna wzrosnąć w przybliżeniu o 80 proc., a produkcja artykułów konsumpcyjnych w przybliżeniu o 65 proc. Takie zadanie w zakresie wzrostu produkcji przemysłowej oznacza, że w 1955 roku produkcja przemysłowa wzrosnie trzykrotnie w porównaniu z 1940 rokiem.

Piąty Plan Pięcioletni oznacza nowy wielki krok naprzód do drogi rozwoju naszego kraju od socjalizmu do komunizmu. (Okłaski).

Przemysł nasz rozporządza wszystkimi możliwościami, by wykonać stojące przed nim zadania. Obecnie wszystkie gałęzi przemysłu wyposażone są w doskonałą technikę, posiadają wykwalifikowane kadry robotników i pracowników inżynieryjno - technicznych, przedsiębiorstwa nie odczuwają braku surowców i materiałów. Chodzi teraz o to, żeby wykorzystać w pełni te możliwości, zdecydowanie usunąć niedociągnięcia w pracy, wykrywać niewykorzystane rezerwy produkcyjne i przekształcić je w potężne źródło rozwoju gospodarki narodowej.

Szczególną uwagę należy poświęcić zadaniu zapewnienia dalszego wszechstronnego wzrostu wydajności pracy we wszystkich gałęziach przemysłu.

Partia nasza na wszystkich etapach budownictwa socjalistycznego nieugięcie walczyła o systematyczne podnoszenie wydajności pracy jako o najważniejszy warunek wzrostu i doskonalenia produkcji socjalistycznej. Tym właśnie przede wszystkim tłumaczą się ogromne sukcesy osiągnięte w rozwoju produkcji ZSRR. W okresie od 1940 do 1951 r. wydajność pracy w przemyśle wzrosła o 50 proc., przy czym przyrost produkcji przemysłowej w ciągu tego okresu w 70 proc. uzyskano dzięki wzrostowi wydajności pracy. Wydajność pracy w budownictwie zwiększyła się w tymże okresie o 36 proc.

Szybki wzrost wydajności pracy w ZSRR jest przede wszystkim wynikiem szerokiego zastosowania w gospodarce narodowej nowej techniki i nowoczesnych procesów technologicznych, wynikiem mechanizacji i elektryfikacji produkcji, zwłaszcza zaś mechanizacji pracochłonnych i ciężkich robót, jak również wynikiem lepszej organizacji pracy, wzrostu ogólnego poziomu wykształcenia i kultury mas

pracujących i podniesienia ich kwalifikacji produkcyjnych. Socjalistyczny system gospodarki otwiera nieograniczone pole dla zastosowania najnowocześniejszej techniki. W ZSRR maszyny nie tylko zaoszczędzają pracę, lecz równocześnie czynią pracę robotników lżejszą, dzięki czemu w warunkach gospodarki socjalistycznej, w odróżnieniu od warunków kapitalizmu, robotnicy bardzo chętnie używają maszyn w procesie pracy. Robotnik radziecki jest bezpośrednio zainteresowany w zwiększeniu wydajności pracy, wie bowiem, że przez to wzmacnia się potęgę ekonomiczną ZSRR i podnosi się stopa życiowa mas pracujących. Jedność interesów państwa i narodu stwarza podwaliny wysokiej wydajności pracy społecznej w warunkach socjalizmu.

Jednakże istniejące w naszym przemyśle możliwości wzrostu wydajności pracy nie są jeszcze bynajmniej całkowicie wykorzystywane. Świadczy o tym przede wszystkim niewykonanie planów w dziedzinie wydajności pracy przez wiele przedsiębiorstw.

W wielu przedsiębiorstwach wzrost wydajności pracy ulega zahamowaniu wskutek złego wykorzystania posiadanych środków mechanizacji.

Wzrost wydajności pracy ulega również zahamowaniu wskutek tego, że w wielu przedsiębiorstwach i na budowach, organizacja pracy postawiona jest w sposób niezadowolający, wskutek czego dochodzi do wielkiego marnotrawstwa czasu roboczego.

Duże znaczenie dla podniesienia wydajności pracy ma normowanie techniczne. Tymczasem w wielu przedsiębiorstwach normowanie techniczne postawione jest w sposób niezadowolający. Wciąż jeszcze przeważa stosowanie norm zbyt niskich, tzw. norm doświadczalno-statystycznych, które nie odpowiadają współczesnemu poziomowi techniki produkcji, nie odzwierciedlają doświadczenia produkcyjnych robotników i nie pobudzają do wzrostu wydajności pracy.

Zadanie organizacji partyjnych, gospodarczych i związkowych polega na tym, by szybko usuwać przyczyny przeszkadzające wzrostowi wydajności pracy i zapewnić we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej, w każdym przedsiębiorstwie, na każdym odcinku produkcji wykonanie i przekroczenie zadań w dziedzinie wzrostu wydajności pracy. Trzeba zdecydowanie usunąć niedociągnięcia w dziedzinie wykorzystania posiadanej przez nas bogatej techniki, z uporem wprowadzać w życie program mechanizacji kompleksowej i automatyzacji procesów produkcyjnych, stosować szerzej we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej najnowsze osiągnięcia nauki i techniki, doskonalić systematycznie formy i metody organizacji pracy i produkcji, usprawniać wykorzystanie siły roboczej.

Towarzysze! Nasz przemysł rośnie, rozwija się i staje się coraz potężniejszy i coraz doskonalszy technicznie. Będziemy również nadal rozwijać wszechstronnie siły wytwórcze naszego socjalistycznego przemysłu, jako podstawy potęgi naszej ojczyzny i wzrostu dobrobytu materialnego narodu radzieckiego. (Długotrwałe okłaski).

b) Rolnictwo

W dalszym ciągu swego przemówienia G. M. Malenkow oświadczył: Do początku okresu sprawozdawczego, to jest do chwili, kiedy odbywał się XVIII Zjazd partii, ustrój kolchozowy w naszym kraju okrzepł ostatecznie, kolchozy umocniły się i socjalistyczny system rolnictwa utwierdził się jako jedyna forma rolnictwa.

Wojna powstrzymała na pewien czas rozwój rolnictwa i zadała mu wielkie straty, zwłaszcza w rejonach okupowanych, gdzie zaboryc hitlerowscy zniszczyli i rozgrabili kolchozy, MTS i sowchozy. Jednak mimo olbrzymich trudności okresu wojennego, kolchozy i sowchozy rejonów wschodnich nieprzerwanie zaopatrywały armię i ludność w żywność, a przemysł lekki — w surowce. Bez ustroju kolchozowego, bez pełnej poświęcenia pracy kolchoźników i kolchoźnic, bez ich wysokiej świadomości politycznej i sprawności organizacyjnej nie potrafilibyśmy rozwiązać tego niezmiernie trudnego zadania.

Z chwilą przejścia do budownictwa pokojowego, przed partią stanęło zadanie jak najszybszej odbudowy i dalszego podniesienia rolnictwa. Szczególną troską partii w

1952 r. przekroczyły poziom przedwojenny o 5,3 miliona ha.

Produkcję zbóż doprowadzono do poprzedniego poziomu w trzecim roku po zakończeniu wojny, a w latach następnych wzrosła ona przy jednoczesnym dużym wzroście ilości zboża towarowego. W bieżącym 1952 r. globalne zbiory zboża wyniosły 8 miliardów pudów (burliwie okłaski), przy czym globalne zbiory najważniejszej rośliny spożywczej pszenicy — zwiększyły się w porównaniu z 1940 r. o 48 proc. (okłaski).

W ten sposób problem zbożowy, uważany poprzednio za najostrzejszy i najpoważniejszy, został pomyślnie rozwiązany, rozwiązany ostatecznie i raz na zawsze (burliwie, długotrwałe okłaski).

W okresie powojennym w szczególności szybkim tempie rozwijała się produkcja bawełny i buraka cukrowego: w 1951 r. globalna produkcja włókna bawełny przekroczyła poziom przedwojenny o 43 proc., a buraka cukrowego — o 31 proc. W roku bieżącym wyhodowano jeszcze bogatsze plony tych najważniejszych roślin.

W roku bieżącym, jak i w latach poprzednich, realizowane są pomyślnie państwowe plany skupu zboża, skupu bawełny, buraków cukrowych, nasion olejnych, ziemniaków, warzyw i innej produkcji roślinnej, jak również produkcji hodowlanej.

Nasze rolnictwo staje się coraz bardziej wyspecjalizowane, bardziej produktywne i daje coraz więcej produkcji towarowej. Trzeba zrozumieć tę niezmiernie ważną właściwość w rozwoju naszego rolnictwa. Obecnie, kiedy problem zbożowy został pomyślnie rozwiązany, nie wolno już po staremu oceniać osiągnięć rolnictwa tylko według ilości produkowanego zboża. Jak widać z przytoczonych danych, oprócz sukcesów w dziedzinie produkcji zboża, osiągnięliśmy wielkie sukcesy w rozwoju produkcji bawełny, buraka cukrowego, roślin oleistych, pastewnych i innych roślin uprawnych. Nasze obecne rolnictwo stało się jakościowo inne, różni się ono gruntownie od dawnego, małoprodukcyjnego, ekстенzywnego rolnictwa. Podczas gdy obszar zasiewów wszystkich roślin uprawnych w ZSRR wzrosły w 1952 r. w porównaniu z 1913 rokiem 1,4 raza, przy czym obszary zasiewów zbóż wzrosły o 5 proc., to obszary zajęte pod uprawy przemysłowe i warzywno-arbuzowe zwiększyły się więcej niż 2,4 raza a obszary zajęte pod rośliny pastewne ponad 11 razy. Z ogólnej wartości towarowej produkcji roślinnej przeszło 40 proc. przypada obecnie na uprawy przemysłowe. Byłoby zatem poważnym błędem oceniać sukcesy rolnictwa tylko na podstawie poziomu produkcji zboża.

W okresie powojennym wiele uwagi udzielano wyposażeniu rolnictwa w nową technikę. Nie moglibyśmy bez tego rozstrzygnąć w szybkim tempie problemu odbudowy i dalszego rozwoju gospodarki rolnej. W okresie tym park maszynowo-tractorowy uzupełniony został wielką ilością nowych, bardziej udoskonalonych tractorów gąsienicowych z silnikami Diesla, kombajnów samobieżnych, kosiarzy, kombajnów buraczanych, lniarskich i do sprzętu bawełny oraz innych maszyn o wysokiej wydajności. Ogólna moc parku tractorów w MTS i sowchozach wzrosła w porównaniu z okresem przedwojennym o 59 proc., a kombajnów — o 51 proc. Rolnictwo otrzymało wiele nowych maszyn dla mechanizacji pracochłonnych procesów w hodowli. W związku ze znacznym rozszerzeniem mechanizacji prac w gospodarce rolnej i leśnej, rozbudowano w okresie powojennym sieć osrodków maszynowo-tractorowych, zorganizowano znaczną ilość nowych stacji ochrony lasów.

Sukcesy osiągnięte w rozwoju rolnictwa w okresie powojennym stworzyły warunki dla rozwiązania w gospodarce rolnej jeszcze większych zadań. Interesy gospodarki narodowej i zadania dalszego podniesienia dobrobytu narodu radzieckiego wymagają jeszcze większego podniesienia produkcji rolnej.

Projekt dyrektyw w sprawie pięcioletniego Planu Pięcioletniego przewiduje zwiększenie w ciągu 5 lat globalnych zbiorów: zbóż o 40—50 proc., w tym pszenicy o 55—65 proc., włókna bawełny o 55—65 proc., włókna llnianego o 40—50 proc., buraka cukrowego o 65—70 proc.; słonecznika o 50—60 proc.; ziemniaków o 40—45 proc. i wzrost produkcji upraw pastewnych w przybliżeniu 2—3 razy.

Obecnie, gdy osiągnięto i przekroczone przedwojenny poziom obszarów zasiewów, jedynie słuszną i ną w dziedzinie zwiększenia produkcji rolnictwa jest dalsze, wszechstronne podnoszenie urodzajności.

W okresie powojennym w związku z poważnymi sukcesami rozwoju rolnictwa zadaniem wszechstronnego rozwoju hodowli stało się centralnym zadaniem partii i państwa w gospodarce rolnej. W okresie od lipca 1945 r. do lipca 1952 r. pogłowia bydła w ZSRR wzrosło o 13,4 miliona sztuk, owiec — o 41,8 miliona, trzody chlewniej — o 21,2 miliona i koni — o 5,6 miliona.

Obecnie hodowla kolchowska wraz z sowchozową zajmuje w kraju dominujące miejsce zarówno pod względem ciężaru gatunkowego jeżeli chodzi o ogólny stan pogłowia bydła, jak i pod względem wydajności produkcji hodowlanej. Globalna i towarowa produkcja mięsa, mleka, masła, jaj, wełny i skór przekroczyła w ZSRR poziom przedwojenny (okłaski).

W celu zaspokojenia rosnących potrzeb ludności w dziedzinie artykułów hodowlanych, a przemysłu lekkiego w dziedzinie surowców konieczne jest osiągnięcie dalszego znacznego rozwoju hodowli.

Wielkie znaczenie dla dalszego rozwoju gospodarki rolnej ma budowa urządzeń irygacyjnych i zakładanie leśnych pasów ochronnych. Już w latach przedwojennych zbudowano znaczną ilość wielkich systemów irygacyjnych, wyposażonych w nowoczesną technikę, oraz zrekonstruowano stare systemy irygacyjne, dzięki czemu obszar faktycznie nawadnianych gruntów w republikach Azji Środkowej i w innych częściach ZSRR zwiększył się półtorakrotnie co pozwoliło na pomyślnie rozwiązanie tak ważnego zadania jak znaczne zwiększenie produkcji bawełny. Rozpoczęto też prace nad zakładaniem leśnych pasów ochronnych.

W latach powojennych prace nad budową urządzeń irygacyjnych i nad zakładaniem leśnych pasów ochronnych rozwinęły się na jeszcze większą skalę. Wielkie systemy irygacyjne budowane są w republikach zakaukaskich, gdzie obszar faktycznie nawadnianych ziem zwiększył się w najbliższych latach w wyniku tych prac przeszło półtorakrotnie. Począwszy od 1947 r. prowadzone są prace nad irygacją gruntów o wysokiej urodzajności, ale narażonych na suszę, w centralnej strefie czarnoziemiu, w obwodach kurskim, orłowskim, woroneńskim i tambowskim, by uzyskać trwałe plony zbóż, roślin przemysłowych i innych roślin uprawnych. Począwszy od 1948 r. prowadzone są na wielką skalę prace nad założeniem na stepowych i leśno - stepowych obszarach europejskiej części ZSRR wielkich państwowych leśnych pasów ochronnych, ochronnych pasów leśnych w kolchozach i sowchozach oraz nad budową stawów i zbiorników wodnych. W ciągu ostatnich 3 i pół lat kolchozy, sowchozy i gospodarstwa leśne zalesiły w celach ochronnych obszar 2,6 mln ha i zbudowały przeszło 12 tysięcy stawów i zbiorników wodnych. W strefach o nadmiernej wilgotności gleby, przede wszystkim na Białorusi i w republikach nadbałtyckich prowadzone są, podobnie jak przed wojną, rozległe prace nad osuszeniem bagien i gruntów zabagnionych.

Wielkie perspektywy otwierają się przed rolnictwem dzięki budowie gigantycznych elektrowni wodnych i systemów irygacyjnych na Woldze, na Donie, Dnieprze i Amurze oraz w związku z uruchomieniem Woltzańsko - Dońskiego Kanalu Żeglownego imienia W. I. Lenina. Zbudowanie tych elektrowni i systemów irygacyjnych zapewni nawodnienie nowych gruntów na obszarze przeszło 6 milionów ha, nawodnienie pastwisk metodą selektywną na obszarze 22 milionów ha i stwarza szerokie możliwości elektryfikacji produkcji rolnej, wprowadzenia orki elektrycznej, zastosowania kombajnów elektrycznych i innych maszyn rolniczych zasilanych prądem elektrycznym.

Jednocześnie z budową urządzeń irygacyjnych na wielką skalę, na wszystkich gruntach nawadnianych skutecznie realizuje się przejście na nowy system irygacji, przy którym znacznie zwiększa się obszar nawadnianych w drodze lepszego rozmieszczenia drobnej sieci irygacyjnej. Zmniejszenie na polach liczby stałych kanałów zraszających oraz zastąpienie ich kanałami tymczasowymi, co umożliwia pełniejsze wykorzystanie nawadnianych gruntów i wody używanej do zraszania, stwarza lepsze warunki mechanizacji rolnictwa, korzystające z urządzeń irygacyjnych.

(Ciąg dalszy na str. 4)

Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego WKP (b)

na XIX Zjeździe partii

wyłożony przez sekretarza KC WKP(b) towarzysza G. M. Malenkowa

Sytuacja wewnętrzna Związku Radzieckiego

(Ciąg dalszy ze str. 3)

dzięki wykonaniu zaplanowanych wielkich prac nad rozwojem irygacji, nad zakładaniem leśnych pasów ochronnych i osuszaniem zabagnionych gruntów, rolnictwo nasze podniosło się na wyższy szczebel, a kraj zostanie zabezpieczony na zawsze przed niespodziankami klimatycznymi (oklaski). Zadanie polega na tym, by skutecznie i w przewidzianych terminach wykonać prace nad rozwojem irygacji, nad stworzeniem leśnych pasów ochronnych i osuszeniem bagien. Organizacje partyjne, radzieckie i gospodarcze powinny poświęcić tej sprawie szczególną uwagę.

Donosie znaczenie ma także przeprowadzenie akcji w dziedzinie podniesienia plonów roślin uprawnych na obszarach strefy nieczarnoziemnej europejskiej części ZSRR. Wiadomo, że na obszarach strefy nieczarnoziemnej istnieją wielkie możliwości pomyślnego rozwoju rolnictwa i hodowli, ponieważ obszary te odznaczają się sprzyjającymi warunkami klimatycznymi, dostateczną ilością wilgoci. Tymczasem plony roślin uprawnych na obszarach strefy nieczarnoziemnej są wciąż jeszcze niskie. Aby uzyskać wysokie i trwałe plony roślin uprawnych, należy tu przede wszystkim zorganizować na szeroką skalę wapnowanie gleb kwaśnych przy jednocześnie stosowaniu wystarczającej ilości nawozów organicznych i mineralnych, rozwijać wszechstronnie zasiewy traw, polepszać uprawę roli.

Realizując zadania odbudowy i rozwoju rolnictwa, nasze organy partyjne, radzieckie i rolnicze usprawniły w latach powojennych kierowanie kolchozami, ośrodkami maszynowo- i traktorowymi i sowchozami. Są jednak w tej dziedzinie wciąż jeszcze błędy i niedociągnięcia.

Trzeba przede wszystkim podkreślić, że poszczególni nasi pracownicy na kierowniczych stanowiskach pozwalali sobie, zwłaszcza w związku z akcją scalania drobnych kolchozów, na niewłaściwe, konsumpcyjne stosunek do zagadnień budownictwa kolchozowego. Proponowali oni, by przeprowadzić forsowną akcję masowego łączenia wsi w wielkie osiedla kolchozowe, oddać na rozbiórkę wszystkie stare zabudowania kolchozowe i domy kolchoźników i stworzyć w nowych miejscach wielkie „osiedla kolchozowe”, „miasta kolchozowe”, „agromiasta”, traktując to jako najważniejsze zadanie na polu organizacyjno-gospodarczym umocnienia kolchozów. Błąd tych towarzyszy polega na tym, że zapomnieli o głównych produkcyjnych zadaniach kolchozów i wysuwali na pierwszy plan wótnę w stosunku do tamtych zadania konsumpcyjna, zadania w dziedzinie warunków bytu w kolchozach. Zagadnienia warunków bytu mają niewątpliwie ważne znaczenie, ale są to bądź co bądź zagadnienia wótnę, podrzędne, a nie główne, i mogą być pomyślnie rozwiązane tylko na gruncie rozwiniętej, produkcji społecznej. Zapomni-

anie o głównych zadaniach produkcyjnych, lub ich pomniejszanie może zweeksławać całą naszą praktyczną robotę na wsi na niewłaściwe tory, utrudni dalszy rozwój kolchozów i wyrządzić szkodę zarówno samej sprawie organizacji warunków bytu, jak i całej sprawie budownictwa socjalistycznego.

Następnie trzeba stwierdzić, że w kierowaniu rolnictwem nie zostało jeszcze zlikwidowane szablonoowe, formalne podejście do rozwiązywania wielu praktycznych zagadnień.

Należy wreszcie wspomnieć — powiedział dalej G. M. Malenkow — o istnieniu istotnych braków w dziedzinie zastosowania w rolnictwie osiągnięć nauki i przodujących doświadczenia. Mamy wiele przodujących kolchozów, MTS i sowchozów, tysiące przodowników rolnictwa, którzy tworzą stosując osiągnięcia nauki, uzyskują poważne wyniki w podnoszeniu plonów i zwiększaniu produktywności hodowli. Wciąż jednak jeszcze niecałkowicie przedstawia się sprawa popularyzacji i stosowania przodujących doświadczeń w produkcji kolchozowej i sowchozowej. Nasza nauka rolnicza wnosiła wielki wkład do sprawy rozwoju gospodarki rolnej. Zdemaskowane zostały i rozgromione antynaukowe, reakcyjne teorie w nauce rolniczej i rozwija się ona obecnie na jedynie słusznej — materialistycznej, mizcrzynowskiej podstawie, uzbierając naszych pracowników w ich działalności w dziedzinie rozwoju rolnictwa. Ale, mimo istniejących osiągnięć, nauka rolni, za wciąż jeszcze nie nadąża za potrzebami produkcji kolchozowej i sowchozowej. Socjalistyczny system rolnictwa otwiera przed nauką szerokie pole działania, pozwala na szybką popularyzację osiągnięć nauki i przodujących doświadczenia, czyni je dorobkiem wszystkich kolchozów, MTS i sowchozów. Niezmiernie ważny obowiązek organów partyjnych, radzieckich i rolniczych polega na tym, by jak najusilniej rozwijać twórczą inicjatywę uczonych i praktyków, pomażać szeregi mistrzów wysokiej urodzajów i wysokiej produktywności hodowli, popierać wszystko, co przodujące, postępowe, i szybciej stosować we wszystkich gałęziach produkcji kolchozowej i sowchozowej osiągnięcia nauki i przodującego doświadczenia w dziedzinie gospodarki rolnej.

Towarzyszeli Cieszymy się wszyscy z ogromnego rozwoju naszego socjalistycznego rolnictwa. Nasza produkcja roślinna i hodowlana znajduje się obecnie w okresie nowego potężnego rozkwitu. Nie ulega wątpliwości, że w najbliższych latach nasze kolchozy, ośrodki maszynowo-traktorowe, sowchozy, bogato wyposażone pod względem technicznym, osiągną jeszcze wspanialsze sukcesy w rozwoju gospodarki rolnej i kraj nasz będzie posiadał obfitość środków żywnościowych dla ludności i w pełni, poddostatkiem surowców dla szybko rozwijającego przemysłu lekkiego (długotrwałe oklaski).

c) Obrót towarowy, transport, łączność

Wraz ze wzrostem przemysłu i rolnictwa — powiedział G. M. Malenkow m. in. — rozwijał się w kraju również obrót towarowy. W latach powojennych obrót towarowy handlu państwowego i spółdzielczego zwiększył się 2,9 raza i znacznie przekroczył poziom przedwojenny. W 1951 roku sprzedano ludności w sklepach państwowych i spółdzielczych w porównaniu z 1940 rokiem mięsa i przetworów mięsnych — o 80 proc. więcej, ryb i przetworów rybnych — o 60 proc. masła — o 80 proc., tłuszczu roślinnego i innych tłuszczów — blisko 2 razy więcej, cukru — o 70 proc., tkanin — o 80 proc., obuwia — o 50 proc. więcej. Wzrosła sieć detalicznego handlu państwowego i spółdzielczego, znacznie rozszerzono asortyment i ulepszone jakością sprzedawanych towarów.

Wzrostowi produkcji i obrotu towarowego towarzyszył rozwój wszystkich rodzajów transportu i przewozów.

W latach Wielkiej Wojny Narodowej transport nasz, a przede wszystkim transport kolejowy, pomyślnie wywiązał się z trudnego zadania zabezpieczenia przewozów wojennych, jak również przewozu ładunków dla gospodarki narodowej.

W latach powojennych wszystkie rodzaje transportu nie tylko zostały odbudowane, lecz wzrosły znacznie w porównaniu z okresem przedwojennym. W roku bieżącym obrót towarowy w transporcie kolejowym jest w przybliżeniu o 80 proc. większy niż w 1940 roku, obrót towarowy w transporcie rzeczonym i

morskim — o 60 proc., w transporcie samochodowym 3,1 raza większy, zaś obrót towarowy w cywilnym transporcie lotniczym jest 9,2 raza większy. Przeciętny dzienny załadunek wagonów na kolejach jest w roku bieżącym w przybliżeniu o 40 proc. większy niż w 1940 roku.

Zbudowano i oddano do użytku nowe linie kolejowe; kontynuowano prace w dziedzinie elektryfikacji najbardziej przeciążonych tras; zwiększył się znacznie tabor lokomotyw i wagonów, zwłaszcza potężnych lokomotyw oraz wagonów o dużej ładowności.

W transporcie wodnym długość wewnętrznych dróg wodnych wykorzystywanych dla żeglugi była w 1951 roku o 23 tys. km większa niż w 1940 roku. Transport morski i rzeczny został uzupełniony nowymi statkami towarowymi i pasażerskimi. Poziom mechanizacji robót załadunkowo-wyładunkowych, podniósł się znacznie w porównaniu z 1940 rokiem i wyniósł w 1951 roku 83 proc. w zakresie Ministerstwa Floty Rzecznej i 90 proc. w zakresie Ministerstwa Floty Morskiej.

Transport samochodowy został wyposażony w nowe doskonałe samochody ciężarowe i osobowe. Sieć dróg samochodowych z ulepszoną nawierzchnią wzrosła 3,1 raza w porównaniu z 1940 rokiem.

W latach powojennych rozwijały się w dalszym ciągu środki łączności — poczta, telegraf, teleton, radio.

Trzeba dalej rozwijać i doskonalić prace wszystkich rodzajów transportu i łączności, oszczędzać

środki transportu i nieustannie dbać o ich konserwację, rozwijać i umacniać bazę techniczną wszystkich

d) Reżim oszczędności to najważniejsza dźwignia dalszego rozwoju gospodarki narodowej

Podstawą rozwoju gospodarki narodowej ZSRR — oświadczył G. M. Malenkow — są własne zasoby, wewnętrzne źródła akumulacji. Dlatego partia nasza zawsze poświęcała i poświęca wiele uwagi walce o jak najuszurowszy reżim oszczędności traktując reżim oszczędności jako doniosły warunek stworzenia wewnętrzno-gospodarczych akumulacji i prawidłowego wykorzystania nagromadzonych środków. Reżim oszczędności jako metoda socjalistycznego gospodarowania odegrał wielką rolę w dziele uprzemysłowienia kraju. Obecnie, kiedy w kraju naszym następuje nowy potężny wzrost gospodarki narodowej, a równocześnie dokonuje się systematycznej obniżki cen towarów masowego spożycia, reżim oszczędności nabiera jeszcze większego znaczenia. Im pełniej i racjonalniej będą wykorzystywane zasoby produkcyjne, im oszczędniej i skrupulatniej będziemy prowadzić naszą gospodarkę, tym większe sukcesy odniesiemy w rozwoju wszystkich gałęzi gospodarki narodowej, tym większe rezultaty osiągniemy w podniesieniu materialnego i kulturalnego poziomu życia narodu.

Tymczasem w dziedzinie mobilizacji i prawidłowego wykorzystania wewnętrznych zasobów gospodarki narodowej istnieją znaczne niedociągnięcia.

Sukcesy osiągnięte we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej doprowadziły do dalszego wzrostu materialnego i kulturalnego poziomu życia społeczeństwa radzieckiego. Jest to najzupełniej zgodne z prawami rozwoju, inaczej być nie mogło, ponieważ w naszym kraju celem rozwoju produkcji socjalistycznej jest zapewnienie maksymalnego zaspokojenia stale rosnących materialnych i kulturalnych potrzeb społeczeństwa.

Głównym wskaźnikiem wzrostu dobrobytu narodu radzieckiego jest nieustanny wzrost dochodu narodowego.

W okresie od 1940 do 1951 roku dochód narodowy ZSRR wzrósł o 83 proc. W odróżnieniu od krajów kapitalistycznych, w których przeszło połowę dochodu narodowego zagarniają klasy wyzyskujące, w Związku Radzieckim cały dochód narodowy stanowi własność mas pracujących. Masy pracujące Związku Radzieckiego otrzymują dla zaspokojenia swych potrzeb osobistych, materialnych i kulturalnych około 3/4 dochodu narodowego, a pozostała część idzie na rozszerzenie produkcji socjalistycznej i na inne potrzeby ogólnopństwowe i społeczne.

Jednym z najważniejszych źródeł wzrostu realnej wartości plac robotników i urzędników oraz realnych dochodów chłopów jest stosowanie konsekwentnie przez rząd obniżanie cen artykułów masowego spożycia. W wyniku 5-krotnej obniżki państwowych cen detalicznych, dokonanej w latach 1947 — 1952, ceny artykułów żywnościowych i wyrobów przemysłowych są obecnie przeciętnie o połowę niższe od cen w IV kwartale 1947 roku.

Jak wiadomo, robotnicy i urzędnicy w naszym kraju otrzymują od państwa zasiłki i emerytury z tytułu ubezpieczeń społecznych, bezpłatne lub ze znaczną ulgą skierowania do sanatoriów, domów wypoczynkowych i ośrodków dziecięcych, otrzymują corocznie płatne urlopy. Wszyscy ludzie pracy w mieście i na wsi otrzymują bezpłatną pomoc lekarską. Państwo wypłaca w mieście i na wsi zasiłki matkom wielodzietnym i samotnym; zapewnia bezpłatne nauczanie w szkole podstawowej i 7-letniej; wypłaca stypendia studiującym. Łącznie suma tych wypłat i ulg dla ludzi pracy miasta i wsi wyniosła w 1940 roku 40,8 miliarda rubli, a w roku 1951 — 125 miliardów rubli.

Dzięki wzrostowi plac robotników i urzędników, dzięki zwiększeniu dochodów chłopstwa w gotówce i w produktach, dzięki obniżce

rodzajów transportu, wszechstronnie usprawniając pracę poczty, telegrafu, telefonu.

Po omówieniu tych niedociągnięć Malenkow powiedział:

Zadanie polega na tym, ażeby położyć kres obojętnemu stosunkowi działaczy gospodarczych i organizacji partyjnych do faktów niegospodarności i rozrzutności. Zagadnienie przestrzegania najściślej reżimu oszczędności powinno zawsze znajdować się w centrum naszej pracy gospodarczej i partyjnej. Powinniśmy dbać o nieustanne wychowywanie ludzi radzieckich w duchu troskliwego stosunku do społecznej własności socjalistycznej. Trzeba wypełnić wszelkie nadmierne rozchodzenie zasobów materialnych i pieniężnych oraz rezerwy pracy i systematycznie zapewniać wykonywanie i przekraczanie zadań w dziedzinie obniżki kosztów własnych produkcji. Trzeba zmoc walkę z niegospodarnością, obniżyć radykalnie nakłady w przemyśle, w budownictwie, w transporcie, w rolnictwie, w organizacjach handlowych, w organizacjach skupu i zbytu, podjąć zdecydowane kroki w celu uproszczenia i potania aparatu państwowego i gospodarczego, zmoc kontrolę gotówkową ze strony organów finansowych nad wykonywaniem planów gospodarczych i nad przestrzeganiem reżimu oszczędności. Nasze kadry gospodarcze powinny

opanować doskonale metody socjalistycznego gospodarowania, muszą podnosić poziom swego przygotowania technicznego i ekonomicznego, polepszać systematycznie metody produkcji, szukać i znajdować i wykorzystywać rezerwy tkwiące w gospodarce narodowej.

Dla pomyślnego rozstrzygnięcia zadań w dziedzinie rozwoju gospodarki narodowej ogromne znaczenie ma dalsze rozwijanie współzawodnictwa socjalistycznego. Partia poświęcała zawsze wiele uwagi sprawie organizacji współzawodnictwa i uważała, że najistotniejszą sprawą we współzawodnictwie socjalistycznym jest podciąganie tych, którzy pozostają w tyle, równanie w pracy na najlepszych. W naszych warunkach społecznych na każdym odcinku budownictwa socjalistycznego ogromną rolę odgrywa pozytywny przykład w pracy. Ludzie radzieccy przekonują się co dzień na podstawie własnego doświadczenia, że najlepszy przykład organizacji produkcji, zastosowanie nowej techniki, wszelkiego rodzaju udoskonalenia i wynalazki wiążą się zawsze z ułatwieniem pracy, prowadzą do podniesienia dobrobytu materialnego mas pracujących. Na wszystkich odcinkach budownictwa socjalistycznego mamy mnóstwo przykładów twórczej inicjatywy ludzi pracy, zmierzającej do zapewnienia nieustannego rozwoju i udoskonalenia produkcji socjalistycznej. Naród nasz słynie od dawna ze swej twórczej inicjatywy, ze swej wynalazczości i pomysłowości.

Wrogowie socjalizmu i ich wszelkiego rodzaju poplecznicy przedstawiają socjalizm jako system tłumienia indywidualności. Nie ma nic bardziej prymitywnego i wulgarnego niż tego rodzaju wyobrażenia. Jest dowiedzione, że system socjalistyczny zapewnił wy-

zwolenie jednostki, rozkwit twórczości indywidualnej i zespołowej, stworzył warunki wszechstronnego rozwoju talentów i uzdolnień, ująonych w masach ludowych.

W naszym kraju ucziwa praca jest wysoko ceniona i bardzo popierana. Partia i rząd stosują na szeroką skalę system premiowania i nagradzania ludzi pracy za osiągnięcia i sukcesy w pracy we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej i kultury.

W okresie, który minął od chwili zakończenia Wojny Narodowej, odznaczono orderami i medalami ZSRR 1.346.000 robotników, kolchoźników, uczonych, inżynierów i pracowników technicznych, urzędników, lekarzy, nauczycieli i innych pracowników, a 6.480 wybitnym nowatorom w naszym kraju przyznano zaszczytne miano Bohatera Pracy Socjalistycznej.

Zadanie organizacji partyjnych, radzieckich, gospodarczych, związkowych i komсомolskich polega na tym, ażeby rozwinąć na szerszą skalę współzawodnictwo na wszystkich odcinkach budownictwa socjalistycznego, popierać ze wszystkich sił pozytywne przykłady pracy i postępową inicjatywę przodowników i nowatorów, popularyzować ze wszelkim miar przodujące doświadczenia wśród wszystkich ludzi pracy ażeby okazały pomoc tym, którzy pozostają w tyle i umożliwić im osiągnięcie poziomu ludzi przodujących. Jest rzeczą ważną, aby w walce nowego ze starym, w walce tego co przoduje z tym co jest zacofane, nie tylko widzieć siły, które są twórcami nowego ustroju społecznego, lecz także siły te plebejnowe, troszczyć się o ich wszechstronny rozwój, organizować je nieustannie i doskonaląc je w interesie pomyślnego marszu naprzód.

2. Dalszy wzrost dobrobytu materialnego, ochrony zdrowia i kulturalnego poziomu życia narodu

wzrostowi innych świadczeń państwa na rzecz ludności, realna wartość dochodów robotników i urzędników w przeliczeniu na jednego pracującego była w 1951 roku w przybliżeniu o 57 proc. wyższa niż w roku 1940, zaś realne dochody chłopów, w przeliczeniu na jednego pracującego, były wyższe w przybliżeniu o 60 proc.

Projekt dyrektury w sprawie piętego Planu 5-letniego przewiduje wzrost dochodu narodowego ZSRR w ciągu pięcioletcia co najmniej o 60 proc., wzrost realnej wartości plac robotników i urzędników, z uwzględnieniem obniżki cen detalicznych — co najmniej o 35 proc., wzrost dochodów kolchoźników w gotówce i w produktach (w przeliczeniu pieniężnym) — co najmniej o 40 proc.

W naszym kraju prowadzi się na wielką skalę budownictwo mieszkaniowe i komunalne. W samym tylko okresie powojennym w miastach i osiedlach robotniczych wybudowano domy mieszkalne o łącznej powierzchni przeszło 155 milionów metrów kwadratowych, zaś w miejscowościach wiejskich wybudowano 3,8 miliona domów mieszkalnych. Szczególnie wielkiej pracy w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego dokonano w okręgach, które znajdowały się poprzednio pod okupacją. Jednakże, mimo olbrzymiego rozmachu budownictwa mieszkaniowego, wszędzie jeszcze dają się odczuć dotkliwy brak mieszkań. Wiele ministerstw i rad terenowych z roku na rok nie wykonuje ustalonych dla nich planów budownictwa mieszkaniowego, a assignowane na ten cel przez państwo kredyty nie są w pełni wykorzystywane. W ciągu ostatnich dwóch tylko lat, na skutek niewykonania planów budownictwa mieszkaniowego, nie budowano przeszło 4 milionów metrów kwadratowych powierzchni mieszkalnej. Wciąż jeszcze trafiają się u nas tacy kierownicy gospodarczy i partyjni, którzy troskę o warunki mieszkaniowe mas pracujących uważają za sprawę drugorzędą i nie podejmują kroków w kierunku wykonania planów budownictwa i remontu mieszkań. Zadanie polega na tym, aby ze wszelkim miar rozszerzać budownictwo mieszkaniowe. Projekt dyrektury w sprawie piętego Planu 5-letniego przewiduje mniej więcej dwukrotny — w porównaniu z czwartą pięcioletką — wzrost nakładów inwestycyjnych na państwowe budownictwo mieszkaniowe.

Partia i rząd zawsze przejawiały i przejawiają wielką troskę o ochronę zdrowia naszego narodu. Wy-

datki państwowe na ochronę zdrowia, łącznie z wydatkami na te cele z funduszy ubezpieczeń społecznych, wzrosły z 11,2 miliarda rubli w 1940 roku do 26,4 miliarda rubli w 1951 roku. Na tej podstawie osiągnięto dalsze usprawnienie i rozszerzenie zasięgu opieki lekarskiej i sanitarnej nad ludnością. Liczba łóżek szpitalnych w miastach i w miejscowościach wiejskich wzrosła w 1951 roku o 30 proc. w porównaniu z rokiem 1940. Rozbudowana została sieć sanatoriów. Liczba lekarzy w kraju wzrosła o 80 proc.

Dzięki podniesieniu stopy życiowej i poziomu kulturalnego ludności oraz dzięki poprawie służby zdrowia spadła śmiertelność w naszym kraju. W ciągu ostatnich trzech lat przyrost naturalny wyniósł 9 milionów 500 tysięcy osób. (Długotrwałe oklaski).

Wydatki na oświatę wzrosły z 22,5 miliarda rubli w 1940 roku do 57,3 miliarda rubli w 1951 roku, czyli przeszło 2,5 raza. Tylko w ciągu lat powojennych zbudowano 23.500 szkół. Liczba kształcących w ZSRR wynosi obecnie 57 milionów osób, czyli prawie o 8 milionów osób więcej niż w 1940 roku. Rozbudowano znacznie szkolnictwo siedmioletnie i dziesięcioletnie. Liczba uczniów w klasach od piątej do dziesiątej wzrosła w okresie od 1940 do 1951 r. o 25 proc.

Liczba uczniów w uczelniach technicznych i w innych średnich szkołach specjalnych wzrosła w tymże okresie o 40 proc., a liczba studentów na wyższych uczelniach — o 67 proc. W 1952 roku wyższe uczelnie dały różnym gałęziom gospodarki narodowej 221 tysięcy młodych specjalistów, a w bieżącym roku akademikim przyjęli 375 tysięcy nowych studentów. Obecnie pracuje u nas około 5,5 miliona specjalistów z wyższym i średnim wykształceniem zawodowym, czyli 2,2 raza więcej niż przed wojną.

Uwzględniając coraz bardziej wzrastające znaczenie nauki w życiu naszego społeczeństwa, partia troszczy się nieustannie o jej rozwój. Państwo radzieckie podjęło na szeroką skalę budownictwo i wyposażenie wielkiej sieci instytutów naukowych — badawczych, stworzyło najbardziej sprzyjające warunki dla rozkwitu nauki, nadało szeroki rozmach szkoleniu kadr naukowych. Liczba instytutów naukowo-badawczych, laboratoriów i innych instytucji naukowych w ZSRR wzrosła z 1.560 w 1939 roku do 2900 na początku 1952 roku. Liczba pracowników naukowych wzrosła w tym okresie prawie dwukrotnie. W latach 1946—1951 wydatki państwowe na

rozwoj nauki wyniosły 47,2 miliarda rubli.

W ciągu ubiegłych lat rozbudowana została szeroko sieć instytucji kulturalno - oświatowych w miastach i na wsi. W chwili obecnej mamy w kraju 368 tysięcy bibliotek wszelkich typów. W porównaniu z 1939 rokiem liczba bibliotek wzrosła o przeszło 120 tys. Roczny nakład książek osiągnął 800 milionów egzemplarzy i wzrósł 1,8 razy w porównaniu z 1940 rokiem. Liczba stałych kin zwiększyła się w okresie od 1939 roku prawie trzykrotnie.

Niezwykle ważną, nieodłączną częścią kultury radzieckiej jest literatura i sztuka. Osiągnięliśmy wielkie sukcesy w rozwoju radzieckiej literatury, plastyki, teatru, filmu. Świadczy o tym dobitnie fakt, że wielu utalentowanym działaczom na polu kultury przyznaje się rocznie Nagrody Stalinowskie. 2339 pracowników literatury i sztuki otrzymało zaszczytne miano laureata Nagrody Stalinowskiej.

Byłoby jednak niesłuszne, gdybyśmy spoza wielkich sukcesów nie dostrzegli poważnych niedociągnięć w rozwoju naszej literatury i sztuki. Idzie o to, że mimo znacznych sukcesów w rozwoju literatury i sztuki, poziom ideowo-artystyczny wielu utworów wciąż jeszcze jest nie dość wysoki. W literaturze i sztuce pojawia się jeszcze wiele miernych, banalnych, a niekiedy wręcz tandetnych utworów, które fałszują obraz rzeczywistości radzieckiej. Wielostronne, tętniące życie społeczeństwa radzieckiego przedstawiane jest w twórczości niektórych pisarzy i artystów bezbarwnie i nudno. Nie przewyższono również niedociągnięć w tak ważnej i popularnej dziedzinie sztuki jak film. Umiemy robić dobre filmy o dużym znaczeniu wychowawczym, lecz filmów takich tworzy się wciąż jeszcze za mało. Kinematografia nasza ma wszelkie możliwości ku temu, aby produkować dużo dobrych i różnorodnych filmów, ale możliwości te nie są należycie wykorzystywane.

Należy liczyć się z tym, że ideologiczny i kulturalny poziom człowieka radzieckiego podniósł się niezmiernie, że partia kształtuje jego smak estetyczny na podstawie najlepszych utworów literatury i dzieł sztuki. Ludzie radzieccy nie cierpią szarżary, bezideowości, fałszu i stawiają twórczości naszych pisarzy i artystów wysokie wymagania. Pisarze nasi i artyści powinni w swych utworach piętnować wady, niedociągnięcia, zjawiska chorobliwe pokutujące w spo-

(Ciąg dalszy na st. 5)

(b)

Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego WKP(b) na XIX Zjeździe partii

wyłoszony przez sekretarza KC WKP(b) towarzysza G. M. Malenkowa

Sytuacja wewnętrzna Związku Radzieckiego

(Ciąg dalszy ze str. 4)

Wycieczki, wolnych od wypaczeń i wad zrodzonych przez kapitalizm. Towarzysz Mamy poważne osiągnięcia w dziedzinie poprawy warunków materialnych i wzrostu kultury narodu radzieckiego. Ale nie możemy poprzestać na tych o-

siągnięciach. Zadanie polega na tym, aby na gruncie rozwoju całej gospodarki narodowej zapewnić dalsze konsekwentne podniesienie materialnego i kulturalnego poziomu życia ludzi radzieckich. Partia nasza nadal będzie przejawiała nie-

ustanną troskę o maksymalne zaspokojenie rosnących wciąż potrzeb ludzi radzieckich, gdyż dobro radzieckiego człowieka, rozwój narodu radzieckiego jest dla naszej partii najwyższym prawem. (Burzliwe, długotrwałe oklaski).

Zadania partii w dziedzinie polityki wewnętrznej

1 W dalszym ciągu wzmacniać wytrwale potęgę gospodarczą naszego państwa, organizując twórczą pracę narodu radzieckiego w kierunku wykonania i przekroczenia wielkich zadań 5-letniego Planu Rozwoju ZSRR, będącego ważnym etapem na drodze przejścia od socjalizmu do komunizmu;

2 rozwijać w dalszym ciągu przemyśl i transport. Stosować na szerszą skalę w przemyśle, budownictwie i transporcie najnowsze zdobycze nauki i techniki, podnosić wszechstronnie wydajność pracy, wzmacniać dyscyplinę w dziedzinie wykonywania planów państwowych, zapewnianiu wysokiej jakości produkcji. Obniżać nieustannie koszty własnej produkcji, co stanowi podstawę systematycznej obniżki cen hurtowych i detalicznych wszystkich towarów;

3 rozwijać w dalszym ciągu rolnictwo, ażeby w krótkim czasie zapewnić ludności obfitość żywności, a lekkiem przemysłem — obfitość surowców. Zapewnić bezwarunkowo wykonanie głównego zadania w rolnictwie — wszechstronne podniesienie urodzajności wszystkich upraw rolnych i wzrostu pogłowia zwierząt gospodarskich, przy jednoczesnym podwyższeniu jego produktywności, zwiększenia globalnej i towarowej produkcji rolnictwa i hodowli. Popieścić pracę MTS i sowchozów. Podnosić wydajność pracy kolchoźników, umacniać nadal społeczność gospodarke kolchozów, pomnażać ich bogactwo i na tych podstawach zapewniać dalszy wzrost dobrobytu materialnego chłopstwa kolchozowego;

4 przestrzegać jak najściślej oszczędności we wszystkich ogniskach gospodarki narodowej i we wszystkich dziedzinach administracji;

5 rozwijać nadal przodującą naukę radziecką, stawiając przed nią zadanie zajęcia pierwszego miejsca w nauce światowej. (Okłaski).

Nastawiać wysiłki uczonych w kierunku szybszego rozstrzygnięcia naukowych problemów wykorzystania ogromnych zasobów naturalnych naszego kraju. Wzmacniać twórczą współpracę nauki z produkcją mającą na uwadze fakt, że współpraca ta wzbogaca naukę doświadczeniami praktyki i że dopomaga działaczom - praktykom w szybszym rozstrzygnięciu stojących przed nimi zadań;

6 rozwijać wszechstronnie twórczą inicjatywę ludzi pracy naszej ojczyzny, rozwijać szerszą współpracę z produkcją, troszczyć się nieustannie o to, ażeby na wszystkich odcinkach budownictwa socjalistycznego powstawało coraz więcej pozytywnych, wzorowych przykładów organizowania pracy w nowy sposób, popularyzować wytrwale wśród wszystkich pracujących te wzorowe przykłady, z tym ażeby na froncie pracy coraz więcej ludzi dorównywało przodującym pracownikom naszego społeczeństwa;

7 podnosić nadal na wyższy poziom dobrobyt materialny naszego narodu; podnosić nieustannie realną wartość plac robotników i urzędników, polepszać warunki mieszkaniowe ludzi pracy, przyczynić się we wszelkich miar do wzrostu dochodów chłopstwa. Rozwijać kulturę radziecką; podnosić poziom oświaty i ochrony zdrowia ludności; troszczyć się nieustannie o dalszy rozwój radzieckiej literatury i sztuki;

8 umacniać wszechstronnie nasz ustrój państwowy i społeczny. Rozwijać nadal polityczną aktywność i patriotyzm ludzi radzieckich, umacniać moralno-polityczną jedność i przyjaźń narodów naszego kraju;

9 śledzić czujnie knowania podżegaczy wojennych. Umacniać wszechstronnie Armię Radziecką, Marynarkę Wojenną i organy wywiadu. (Burzliwe oklaski).

3. Dalsze umocnienie radzieckiego ustroju społecznego i państwowego

W okresie, który upłynął od XVIII Zjazdu partii, nasze państwo radzieckie w dalszym ciągu rosło, rozwijało się i umacniało.

Wzrosła i umocniła się ekonomiczna podstawa naszego państwa — socjalistyczna własność środków produkcji. W ciągu tego okresu jeszcze bardziej okrzepła przyjaźń z współpracownikami, chłopów i inteligencji, tworzących radzieckie społeczeństwo socjalistyczne.

W obliczu ogromnych trudności nasz ustrój społeczny i państwowy okazał się, jak tego dowiodło doświadczenie wojny, najmocniejszym i najtrwalszym ustrójem na świecie. Niezlomność radzieckiego ustroju socjalistycznego ma swe źródło w tym, że jest to ustrój prawdziwie ludowy, stworzony przez sam naród, że cieszy się potężnym poparciem narodu, że zapewnia rozwój wszystkich materialnych i duchowych sił narodu.

Wrogowie i wulgaryzatorzy marksizmu głosili niezwykle szkodliwą dla naszej sprawy teorię o osłabieniu i obumieraniu państwa radzieckiego w warunkach otoczenia kapitalistycznego. Partia, rozgromiwszy i odrzuciwszy tę zgniłą teorię, wysunęła i uzasadniła tezę, że w sytuacji, kiedy rewolucja socjalistyczna zwyciężyła w jednym kraju, zaś w większości innych krajów panuje kapitalizm, — kraj zwycięskiej rewolucji powinien nie osłabiać, lecz wszechstronnie umacniać swoje państwo, że państwo zostanie zachowane również w ustroju komunistycznym o ile nadal istnieje będzie kapitalistyczne otoczenie. Nie melibyśmy tych sukcesów w naszym budownictwie pokojowym, którymi się teraz szczycimy, gdybyśmy dopuścili do osłabienia naszego państwa. Okazałoby się bezbrojnymi w obliczu wrogów i wobec niebezpieczeństwa klęski wojennej, gdybyśmy nie umacniali naszego państwa, naszej armii, naszych organów penitencjarnych i wywiadowczych. Partia dzięki temu właśnie przekształciła Kraj Rad w niezłomą twierdzę socjalizmu, że wszechstronnie umacniała i umacnia państwo socjalistyczne. (Burzliwe oklaski).

Dokonując napadu na nasz kraj najzłoty faszyzmu liczyli na wewnętrzny nietrwałość społecznego i państwowego ustroju radzieckiego, na słabość radzieckiego zaplecza. Lecz, jak wiadomo, wojna obaliła te rachuby. W całej rozciągłości znalazło potwierdzenie historyczne oświadczenie towarzysza Stalina, że na wypadek wojny zaplecze i front naszego kraju, dzięki swej jednorodności i wewnętrznej spójności, będą mocniejsze niż w każdym innym kraju. W toku wojny okrzepły siły zbrojne i zaplecze państwa radzieckiego.

Ofiarna praca ludzi radzieckich w zapleczu oraz bohaterstwa walka Armii Radzieckiej i marynarki wojennej na froncie weszły do historii jako bezprzykładowy wzór poświęcenia narodu w obronie ojczyzny. Nasza armia i flota powstawała, krzepła i walczyła pod bezpośrednim kierownictwem towarzysza Stala (Burzliwe, długie i gwałtowne oklaski). Genialny wódz i organizator historycznych zwycięstw narodu radzieckiego w Wielkiej Wojnie Narodowej, towarzysz Stalin, stworzył przodującą radziecką naukę wojenną, uzbroił naszą armię w sztukę zwyciężania wroga. Naród nasz kocha swą armię i flotę, otacza je stałą troską i uwagą. Siły zbrojne Związku Radzieckiego były, są i będą niezawodną ostoją bezpieczeństwa naszej ojczyzny (Burzliwe długotrwałe oklaski).

Wielka Wojna Narodowa i następne lata pokojowego rozwoju jeszcze raz wykazały, że stworzony pod kierownictwem partii radzieckiej ustrój społeczny jest najlepszą formą organizacji społeczeństwa, że radziecki ustrój państwowy stanowi wzór wielonarodowego państwa. Wielu naszych wrogów i ludzi z burżuazyjnego obozu, którzy nam

dobrze nie życzą, powtarzało bez końca, że radzieckie państwo wielonarodowe jest nietrwałe, żywiło nadzieje, że nastąpi rozłam między narodami ZSRR, przepowiadało Związkowi Radzieckiemu nieuchronny rozpad. Mierzyli oni nasze państwo miarą stosunków istniejących w ich państwach burżuazyjnych, gdzie panują sprzeczności i walenie narodowe. Wrogowie socjalizmu nie potrafili zrozumieć, że w rezultacie Wielkiej Rewolucji Październikowej i przeobrażeń socjalistycznych wszystkie narody naszego kraju są związane ze sobą trwałą przyjaźnią opartą na gruncie pełnego równoprawienia (Okłaski).

Partia nasza, realizując nieugięte leninowsko - stalinowską politykę narodową, wzmacniała wielonarodowe państwo radzieckie, rozwijała przyjaźń i wzajemną współpracę narodów Związku Radzieckiego, wszechstronnie popierała, pobudzała i zapewniała rozkwit kultur narodowych ludów naszego kraju, walczyła nieprzejednanie z wszelkimi elementami nacjonalistycznymi. Radziecki ustrój państwowy, który wytrzymał ciężkie próby wojny, który stał się dla całego świata przykładem i wzorem prawdziwego równoprawienia i wspólnoty narodów, jest świadectwem wielkiego triumfu leninowsko - stalinowskich idei w kwestii narodowej. (Długotrwałe oklaski). Partia nasza strzeże i nadal strzec będzie jak zrenicy oka

Nieustanny wzrost potęgi naszej radzieckiej ojczyzny jest wynikiem słusznej polityki partii komunistycznej i jej pracy organizatorskiej nad wcielaniem tej polityki w życie. Partia, jako przewodnia i kierownicza siła społeczeństwa radzieckiego, zapewniła we właściwym czasie przygotowanie kraju do aktywnej obrony, skierowała wszystkie wysiłki narodu na rozgromienie wroga w latach wojny i ku pracy nad nowym potężnym rozwojem gospodarki narodowej w okresie powojennym.

Historyczne zwycięstwo narodu radzieckiego w Wielkiej Wojnie Narodowej, przedterminowe wykonanie planu czwartej pięcioletki, dalszy rozwój gospodarki narodowej, podniesienie dobrobytu materialnego i poziomu kulturalnego życia narodu radzieckiego, umocnienie jedności moralno-politycznej radzieckiego społeczeństwa i przyjaźni narodów naszego kraju, zespolenie wokół Związku Radzieckiego wszystkich sił obozu pokoju i demokracji — oto główne wyniki potwierdzające słuszność polityki naszej partii. (Burzliwe, długotrwałe oklaski).

Okres sprawozdawczy był okresem dalszego umocnienia partii, okresem utrwalenia całkowitej, jedności i zwartości szeregów partyjnych. Zdobyta w zakieję walce z wrogami leninizmu jedność naszej partii jest najcharakterystyczniejszą cechą jej stanu wewnętrznego, jej życia wewnętrznego. W tym tkwi źródło siły i niezwyciężoności naszej partii (Długotrwałe oklaski).

Jedność szeregów partii była rozstrzygającym warunkiem zwycięstwa narodu radzieckiego w Wielkiej Wojnie Narodowej. W dniach najcięższych doświadczeń Wielkiej Wojny Narodowej, kiedy rozstrzygały się losy ojczyzny, partia nasza działała jak jednolita organizacja bojowa, nie znająca wahań i rozbieżności w swych własnych szeregach. W świetle wyników wojny odsłania się przed nami ogrom znaczenia tej nieubłaganej walki, którą prowadziła w ciągu szeregu lat nasza partia z wszelkimi wrogami marksizmu-leninizmu, z wrodkami trockistowsko-bucharinowskimi, z kapitalistami i zdrajcami, którzy usiłowali sprowadzić partię ze słusznej drogi i rozbić jedność

jedności i przyjaźni narodów ZSRR, umacniać i będzie umacniać nadal wielonarodowe państwo radzieckie (Burzliwe oklaski).

W okresie sprawozdawczym do rodziny radzieckiej przystąpiły nowe narody. Utworzono Socjalistyczne Republiki Radzieckie: Litewską, Łotewską, Estońską. Zjednoczony został w jednym państwie cały naród ukraiński. Białoruski cały naród białoruski w jedną rodzinę. Na północnym zachodzie posiadamy nowe granice, bardziej sprawiedliwe i bardziej odpowiadające interesom obrony kraju. Na Dalekim Wschodzie Związek Radziecki odzyskał oderwany dawniej od Rosji południowy Sachalin i Wyspy Kurylskie. Obecne granice państwa Związku Radzieckiego najbardziej odpowiadają historycznie ukształtowanym warunkom rozwoju narodów naszego kraju. (Okłaski).

Przy pomocy narodów bratnich republik, nowe republiki związkowe w krótkim czasie nie tylko posunęły się naprzód w dziedzinie uprzemysłowienia, lecz wprowadziły również drobne gospodarstwo chłopskie na drogę socjalizmu, zakończyły kolektywizację i rozwijają pomyślnie socjalistyczną gospodarkę rolną.

W okresie powojennym jeszcze bardziej rozwinęła się i wzrosła podstawa funkcja naszego państwa — funkcja pracy gospodarczej i kulturalnej i wychowawczej. Wielki rozmach budownictwa socjalistycznego i zadania dalszego zbliżenia kierownictwa partyjnego i radzieckiego do rejonu, miasta i wsi, spowodowały konieczność dokonania szeregu zmian w podziale administracyjno - terytorialnym naszego państwa — utworzenia nowych obwodów, okręgów i rejonów. Rozwój gospodarki narodowej dyktował dalsze zmiany w formach organizacyjnych kierownictwa państwowego różnymi gałęziami przemysłu, rolnictwa i innych dziedzin gospodarki narodowej. Znalazło to swój wyraz w dzieleniu i tworzeniu nowych centralnych organów zarządu państwowego.

III Partia

Niezwykle doniosłe znaczenie dla wzmacnienia naszego państwa miało konsekwentne wprowadzanie w życie zasad demokracji socjalistycznej, stanowiących podstawę Konstytucji Stalinowskiej. W okresie powojennym odbyły się dwukrotnie wybory do Rady Najwyższej ZSRR, do Rad Najwyższych Republiki Związkowych i Autonomicznych oraz do Terenowych Rad Delegatów Ludu Pracujących. Wybory te odbyły się w atmosferze ogromnego entuzjazmu politycznego i stały się nowym wyrazem jedności naszego narodu, bezgranicznego zaufania narodu do naszej partii komunistycznej i do rządu radzieckiego (Burzliwe oklaski).

W latach Wielkiej Wojny Narodowej, pomimo poważnych strat partii na frontach, jej stan liczebny nie tylko się nie zmniejszył, lecz zwiększył o przeszło 1.600 tysięcy osób. Do partii weszli najbardziej niezłomni ludzie radzieccy spośród żołnierzy i oficerów radzieckiej armii i marynarki, którzy walczyli dzielnie na frontach, spośród przodujących przedawców klasy robotniczej, chłopstwa kolchozowego i inteligencji radzieckiej, którzy ofiarnie wykwalili na zapleczu zwycięstwo nad wrogiem.

Po zakończeniu wojny, KC partii postanowił nieco zahamować przyjmowanie do partii, ale mimo to odbywało się ono intensywnie. Partia nie mogła nie zauważyć, że szybki wzrost jej szeregów ma również swoje minusy, prowadzi do pewnego spadku poziomu świadomości politycznej szeregów partyjnych, do pewnego pogorszenia jakościowego składu partii.

Wytworzyła się pewna dysproporcja między ilościowym wzrostem szeregów partii a poziomem wykształcenia politycznego członków i kandydatów na członków partii. W celu zlikwidowania tej dysproporcji oraz dalszej poprawy jakościowego składu partii, Komitet Centralny uznał za konieczne nie forsować dalszego wzrostu szeregów partii i skupić uwagę organizacji partyjnych na zadaniach podniesienia poziomu politycznego członków i kandydatów. Zgodnie ze wskazaniem KC organizacje partyjne zaczęły starannie dobierać kandydatów do szeregów partii i zwiększyły wymagania wobec wstępujących, rozwinęły szeroko pracę nad wykształceniem politycznym komunistów. W rezultacie mamy nie wątpliwie podniesienie się poziomu politycznego szeregów partyjnych, świadomości marksistowsko - leninowskiej naszych kadr. Nie można

jednak uważać, że rozwiązane już zostało postawione przez partię zadanie likwidacji takiego stanu rzeczy, by wśród szeregów partyjnych wyprzedzało przygotowanie politycznych komunistów. Wobec tego należy kontynuować politykę ograniczonego przyjmowania do partii, podniesienia pracy nad wykształceniem politycznym i zahartowaniem partyjnym komunistów, albowiem partia jest silna nie tylko ilością swych członków, lecz przede wszystkim ich jakością.

W okresie powojennym szczególne znaczenia nabrały zagadnienia umocnienia organów partyjnych, usprawnienia ich działalności i wzmożenia pracy organizacji partyjnych.

Nowe zadania, jakie stanęły przed krajem w związku z zakończeniem wojny i przejściem do budownictwa pokojowego, wymagały poważnego podniesienia pracy wewnątrzpartyjnej i podniesienia poziomu kierownictwa organizacji partyjnych w zakresie działalności państwowej i gospodarczej. Chodzi o to, że warunki okresu wojennego narzuciły metodom kierownictwa partyjnego pewne specyficzne właściwości, a także wywołały poważne braki w pracy organów partyjnych i organizacji partyjnych. Znalazło to wyraz przede wszystkim w tym, że organy partyjne osłabiły uwagę, udzielaną pracy partyjno-organizacyjnej i ideologicznej, wskutek czego w wielu organizacjach partyjnych praca ta została zaniedbana. Powstawało pewne niebezpieczeństwo oderwania organów partyjnych od mas i przekształcenia ich z organów kierownictwa politycznego, z organizacji bojowych i samodzielnych w swoiste instytucje administracyjno - dyspozycyjne, niezdolne do przeciwstawienia się wszelkim objawom partykularyzmu i zasklepiania się w ramach danego resortu oraz innym tendencjom antypaństwowym, nie dostrzegającym oczywistych wypaczeń polityki partii w budownictwie gospodarczym, naruszania interesów państwa.

III Partia

Ażeby zapobiec temu niebezpieczeństwu i pomyślnie rozwiązać zadanie umocnienia terenowych organów partyjnych i wzmożenia pracy organizacyjnej partyjnych, trzeba było zlikwidować zaniedbanie w

pracy partyjno-organizacyjnej oraz ideologicznej i położyć kres takim zjawiskom, jak przeszczeplanie na grunt partyjnych organizacji administracyjnych metod kierowania, wiodących do biurokratyzacji pracy partyjnej, osłabiających aktywność i inicjatywę mas partyjnych.

Komitet Centralny ześrodkował uwagę organizacji partyjnych na zadaniu konsekwentnego wcielania w życie zasady wewnątrzpartyjnej demokracji, na zadaniu rozwijania krytyki i samokrytyki, na zadaniu wzmożenia na tym gruncie kontroli mas partyjnych nad działalnością organów partyjnych, to bowiem jest kluczem do wzrostu całej pracy partyjnej, do podniesienia aktywności i inicjatywy organizacji partyjnych i członków partii. Dokonane przez partię posunięcia w dziedzinie rozwijania wewnątrzpartyjnej demokracji i samokrytyki pomogły w znacznej mierze organizacjom partyjnym do przezwyciężenia braków w stanie pracy partyjno-politycznej, odegrały poważną rolę w jej rozwoju. Na tym gruncie wzrosła się aktywność i inicjatywa członków partii, umocniły się podstawowe organizacje partyjne przedsiębiorstw, kolchozów i instytucji, ożywiła się ich praca, wzrosła się kontrola mas partyjnych nad działalnością organów partyjnych, wzrosła rola pełnoprawnych posiedzeń komitetów partyjnych i aktywu partyjnego.

Byłoby jednak błędem nie widzieć, że poziom pracy partyjno-politycznej wciąż jeszcze pozostaje w tyle za wymogami życia, za zadaniami wysuwanymi przez partię. Trzeba stwierdzić, że w pracy organizacji partyjnych są jeszcze niedociągnięcia i błędy, w życiu naszych organizacji partyjnych jest jeszcze niemało umiemych, a niekiedy nawet chorobliwych zjawisk, które należy poznać, które należy widzieć, ujawniać, ażeby je usuwać, przerywając i zapewniając dalszy, pomyślny marsz naprzód.

Na czym polegają te niedociągnięcia, błędy, umiemy, i chorobliwe zjawiska i jakie są w związku z tym zadania partii?

(Ciąg dalszy na str. 6)

Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego WKP(b) na XIX Zjeździe partii

wyłoszony przez sekretarza KC WKP(b) G. M. Malenkowa

III Partia

1. Samokrytyka i zwłaszcza krytyka oddolna bynajmniej nie w pełnej mierze i nie we wszystkich organizacjach partyjnych stała się główną metodą, przy której pomocy powinniśmy ujawniać i przezwyciężać nasze błędy i braki, nasze słabości i bolączki.

(Ciąg dalszy ze str. 5)

W organizacjach partyjnych obserwuje się jeszcze niedocenianie roli krytyki i samokrytyki w życiu partii i państwa, toleruje się przesądowanie i szynkany za krytykę. Nierzadko można się zetknąć z działaczami, którzy nieustannie krzyczą o swym oddaniu dla partii, w rzeczywistości zaś nie znoszą krytyki od dołu, tłumia ją i mszcą się na krytykujących. Znanych jest niemało faktów, kiedy biurokratyczny stosunek do krytyki i samokrytyki wyrządzał wielką szkodę sprawie partii, zabijał inicjatywę organizacji partyjnej, podważał autorytet kierownictwa w masach partyjnych i zakorzeniał w życiu poszczególnych organizacji partyjnych antypartyjne nawyki biurokratów, śmiertelnych wrogów partii.

Partia nie może nie brać pod uwagę faktu, że tam, gdzie krytyka i samokrytyka traktowana jest po inaczemu, gdzie osłabia kontrola mas nad działalnością organizacji i instytucji — tam nieuchronnie rodzą się takie potworne zjawiska, jak okrutny, gniew, a nawet rozkład poszczególnych ogniw naszego aparatu. Oczywiście, że tego rodzaju zjawiska nie są u nas szeroko rozpowszechnione. Nasza partia jest silna i zdrowa jak nigdy. Należy jednak zdążyć sobie sprawę, że te niebezpieczne bolączki nie rozpowszechniły się na szeroką skalę jedynie dlatego, iż partia stosując broń krytyki i samokrytyki w porę, otworzyła i śmiało jej ujawniała, zadawała stanowcze ciosy konkretnym przejawom zarozumiałstwa, biurokratyzmu i gnicia. Mądre kierownictwo polega właśnie na tym, żeby umieć dojrzeć niebezpieczeństwo w zarodku i nie pozwolić mu rozrosnąć się do groźnych rozmiarów.

Krytyka i samokrytyka — to wypróbowany oręż partii w walce z brakami, błędami, chorobliwymi zjawiskami, które podkopują zdrowy organizm partii. Krytyka i samokrytyka nie osłabiają, lecz umacniają państwo radzieckie, radziecki ustroj społeczny — i to jest oznaką jego siły i żywotności.

W chwili obecnej rzeczą szczególnie ważną jest zapewnienie rozwoju samokrytyki i krytyki od dołu, wydanie nieublaganej walki — jako najgorszym wrogom partii — tym, którzy przeszkadzają w rozwijaniu krytyki naszych braków, tłumia krytykę, tolerują przesładowanie i szynkany za krytykę. Rzeczą w tym, iż w związku ze zwycięskim zakończeniem wojny i wielkim sukcesami gospodarczymi w okresie powojennym, w szeregach partii rozwinęła się bezkrytyczny stosunek do braków i błędów w pracy organizacji partyjnych, gospodarczych i innych.

Fakty świadczą, że sukcesy zrodziły w szeregach partii nastroje zadowolenia z siebie, błogostanu i filisterskiej niefrasobliwości, chęć snoczenia na laurach i życia zaslugami przeszłości. Pojawilo się niemało pracowników, którzy uważają, że „wszystko możemy”, „co to jest dla nas”, „że wszystko idzie dobrze” i nie ma co zwracać sobie głowy taką mało przyjemną sprawą jak ujawnianie błędów i błędów w pracy, jak walka z ujemnymi i chorobliwymi zjawiskami w naszych organizacjach. Te szkodliwe w swych następstwach nastroje ogarnęły część wadliwie wychowanych i chwytliwych pod względem partyjnym kadr. Kierownicy organizacji partyjnych, radzieckich i gospodarczych nierzadko przekształcają zebrania, posiedzenia aktywu, posiedzenia plenarne i konferencje w popisy, w okazje do samochwalstwa, wskutek czego błędy i braki w pracy, bolączki i słabości nie są ujawniane i poddawane krytyce, co zmniejsza nastroje zadowolienia z siebie i niefrasobliwości.

Do organizacji partyjnych przeniknęły nastroje bez troski. Wśród pracowników partyjnych, gospodarczych, radzieckich i innych obserwuje się osłabienie czujności, gapiostwo, fakty rozgłaszania tajemnic partyjnych i państwowych. Niektórzy pracownicy pochłonięci gospodarczymi sprawami i sukcesami zaczynają zapominać, że wciąż jeszcze

istnieje kapitalistyczne otoczenie i że wrogowie państwa radzieckiego uporczywie usiłują nasycić do nas swoje agentury, wykorzystywać w swych brudnych celach chwytliwe elementy społeczeństwa radzieckiego.

Ażby pomyślnie posuwać naszą sprawę naprzód, trzeba prowadzić zdecydowaną walkę z ujemnymi zjawiskami, skierowywać uwagę partii i wszystkich ludzi radzieckich na usuwanie braków w pracy, w tym celu zaś rzeczą konieczną jest rozwinięcie na szeroką skalę samokrytyki, a zwłaszcza krytyki od dołu.

Aktywny udział najszerszych mas pracujących w walce z brakami w pracy i z ujemnymi zjawiskami w życiu naszego społeczeństwa jest dobitnym świadectwem prawdziwego demokratyzmu ustroju radzieckiego i wysokiego stopnia uświadomienia politycznego ludzi radzieckich. W krytyce oddolnej znajduje swój wyraz twórca inicjatywa i samodzielna twórczość milionów ludzi pracy, ich troska o umocnienie państwa radzieckiego. Im szerzej będzie się rozwijała samokrytyka i krytyka oddolna, tym pełniejsze ujęcie znajdą twórcze siły i energia naszego narodu, tym mocniej będzie wzrosła i krzepła w masach uczucie, iż są one gospodarzem kraju.

Błędem jest sądzić, że krytyka oddolna może rozwijać się sama przez się, samorzutnie. Krytyka oddolna może narastać, rozszerzać się jedynie pod tym warunkiem, że każdy, kto występuje ze zdrową krytyką, będzie prześladowany, iż znajdzie w naszych organizacjach poparcie, a wskazane przez niego braki będą rzeczywiście usuwane. Trzeba, żeby organizacje partyjne i pracownicy partyjni, wszyscy nasi kierownicy przodowali tej sprawie i dawali przykład uczciwego i sumiennego stosunku do krytyki. Obowiązkiem wszystkich kierowników, zwłaszcza działaczy partyjnych, jest stwarzanie takich warunków, żeby wszyscy uczciwi ludzie radzieccy mogli śmiało i bez obawy występować z krytyką braków w pracy organizacji i instytucji. Zebrania, posiedzenia aktywu, posiedzenia plenarne, konferencje we wszystkich organizacjach powinny w rzeczywistości stać się szeroką trybuną śmiałej i ostrej krytyki braków.

Wytwarza walka z brakami i bolączkami w pracy organizacji partyjnych, radzieckich, gospodarczych i innych powinna być codzienną sprawą całej partii. Komuniści nie ma prawa obojętnie odnosić się do chorobliwych zjawisk i braków w pracy, a tym bardziej ukrywać ich przed partią. Jeśli w tej lub innej organizacji sprawy stoją źle, jeśli dzieje się coś ze szkodą dla interesów partii i państwa, obowiązkiem członka partii jest, bez względu na osoby, powiadamiać o brakach kierownictwo organa partyjne aż do Komitetu Centralnego partii włącznie. Jest to obowiązkiem każdego komunisty, jego najważniejszą powinnością partyjną. Spotykamy u nas kierowników, którzy uważają, że jeśli podlegli im pracownicy powiadamiają o brakach Komitet Centralny partii, przeszkadza im to w kierowaniu i podważa ich autorytet. Trzeba stanowczo położyć kres tego rodzaju szkodliwym i głębokim antypartyjnym poglądom.

Zadanie partii polega na tym, żeby na coraz szerszą skalę rozwijać krytykę i samokrytykę, usuwać wszystko, co stoi temu na przeszkodzie. Im szerzej będziemy wciągali masy do walki z brakami w pracy, im silniejsza będzie oddolna kontrola działalności wszystkich naszych organizacji, tym większe będziemy osiągać sukcesy we wszystkich dziedzinach. Konsekwentne wprowadzenie w życie hasła krytyki i samokrytyki wymaga stanowczej walki ze wszystkimi, którzy przeszkadzają w jej rozwoju, którzy przesładowają i szynkują za krytykę. Pracownicy, którzy nie sprzyjają rozwijaniu krytyki i samokrytyki, są hamulcem w naszym marszu naprzód, nie dojrżeli do tego, żeby być kierownikami i nie mogą liczyć na zaufanie partii.

2. Wśród części naszych pracowników partyjnych, radzieckich, gospodarczych i innych wciąż jeszcze słaba jest dyscyplina partyjna i państwowa.

W naszych kadrach jest jeszcze niemało pracowników, którzy mają formalny stosunek do uchwał partii i rządu, nie przejawiają aktywności i wytrwałości w walce o wcielanie tych uchwał w życie, nie troszczą

się o to, że stan ich pracy jest zły i że przynosi to szkodę interesom państwa. Formalny stosunek do uchwał partii i rządu, bierny stosunek do ich wykonywania, to wady, które należy wypieniać z najbar-

dziej bezwzględny sposób. Partii potrzebni są nie zaskorupiali i bezdušní urzędnicy, którzy stawiają osobisty spokój ponad interesy sprawy, lecz niestrudzeni i ofiarni bojownicy o wykonanie dyktand partii i rządu, którzy stawiają interesy państwowe ponad wszystkie.

Jednym z najniebezpieczniejszych i najgorszych przejawów naruszenia dyscypliny partyjnej i państwowej jest ukrywanie przez niektórych pracowników prawdy o istotnym stanie rzeczy w podległych im przedsiębiorstwach i instytucjach, upiększanie wyników pracy, Komitet Centralny i rząd ujawnili fakty, kiedy niektórzy pracownicy stawali cicho resoradowe i partykularne interesy ponad interesy ogólnopartyjne; pod pozorem troski o podległe im przedsiębiorstwa ukrywali przed państwem zasoby materialne, którymi dysponowali, wkraczali na drogę naruszenia ustaw partyjnych i państwowych. Znaną są również fakty, kiedy pracownicy gospodarczy, za pobłażli-

3. Wskazanie wielkiego Lenina, że główną rzeczą w pracy organizacyjnej jest właściwy dobór ludzi i kontrola wykonania — wcielane jest w życie w sposób jeszcze niezadowolający.

Fakty wykazują, że właściwy dobór ludzi i kontrola wykonania bynajmniej nie stały się jeszcze w rzeczywistości rzeczą główną w kierowniczej działalności centralnych i terenowych organizacji partyjnych, radzieckich i gospodarczych.

Najważniejsze zadanie partii polega na tym, żeby zmocnić wszechstronnie kontrolę i sprawdzanie wykonania w całym systemie kierownictwa, w pracy wszystkich organizacji i instytucji od góry do dołu. W tym celu trzeba zwiększyć osobistą odpowiedzialność kierowników wszystkich organizacji i instytucji za kontrolę wykonania decyzji partii i rządu, poważnie usprawnić pracę aparatu kontrolnego i rewersyjnego zarówno w centralnym jak i w terenie, zasilić go kadrami w taki sposób, aby skierować do tej pracy ludzi cieszących się autorytetem, doświadczonego i politycznie wyrobionych, zdolnych do bezapelacyjnego strzeżenia interesów państwa.

Konieczne jest znaczne wzmocnienie roli kontroli partyjnej, skupienie uwagi organów partyjnych na kontroli wykonania uchwał partii i rządu. Trzeba, żeby nasze organy kierownicze opierały się w swej pracy w dziedzinie kontroli wykonania na szerokich masach ludzi pracy, na organizacjach partyjnych, związkowych i komsomolskich, na aktywnych rad terenowych. Jedynie połączenie odgórnej kontroli wykonania z kontrolą oddolną ze strony partyjnych i bezpartyjnych mas zapewni usunięcie w porę niedociągnięć w pracy naszych organizacji i instytucji, stworzy warunki, w których uchwały i dyrektywy będą wykonywane w porę i sprawnie, po bolszewicku.

Decydującą siłą kierownictwa partyjnego i państwowego są kadry i bez prawdziwego doboru i wychowania kadr niemożliwe jest wcielenie w życie linii politycznej partii. Główne zadanie w dziedzi-

4. W wielu organizacjach partyjnych nie docenia się pracy ideologicznej, na skutek czego praca ta nie nadąża za zadaniami partii, a w szeregu organizacji jest całkowicie zaniedbana.

Praca ideologiczna — powiedział G. M. Malenkow — jest naczelnym obowiązkiem partii i niedocenianie jej może wyrządzić interesom partii i państwa szkody nie do powetowania. Powinniśmy zawsze pamiętać, że wszelkie osłabienie wpływu ideologii socjalistycznej oznacza wzmocnienie wpływu ideologii burżuazyjnej.

W naszym społeczeństwie radzieckim nie ma i być nie może bazy klasowej dla panowania ideologii burżuazyjnej. Panuje u nas ideologia socjalistyczna, której niewzruszoną podstawą jest marksizm-leninizm. Jednakże zachowują się u nas jeszcze pozostałości ideologii burżuazyjnej, przytyki psychologii i moralności prywatnego posiadacza. Przytyki te nie obumierają same przez się, są bardzo żywotne, mogą się rozwijać i należy je zdecydowanie zwalczać. Nie jesteśmy również zabezpieczeni przed przenikaniem do nas obcych poglądów, idei i nastrojów z zewnątrz, ze strony państw kapitalistycznych i od wewnątrz — ze strony nie rozgromionych jeszcze ostatecznie przez partię resztek grup wrogich wladze radzieckiej. Nie wolno zapominać, że wrogowie państwa radzieckiego usiłują roz-

wym przyzwoleniem organizacji partyjnych, świadomie przedstawiają zbyt wysokie zapotrzebowania na surowiec i materiały lub w wypadku niewykonania planów produkcyjnych zezwalają na dopisywanie pozycji w sprawozdaniach o produkcji.

Zadanie polega na tym, — powiedział Malenkow — żeby stanowczo położyć kres naruszeniu dyscypliny partyjnej i państwowej, przejawom braku odpowiedzialności i słamarności, formalnego stosunku do uchwał partii i rządu, żeby nieustannie zwiększać u wszystkich naszych pracowników poczucie obowiązku wobec partii i państwa, nieublaganie tępić nieszczerść i nieuczciwość. Jest rzeczą niedopuszczalną, by w szeregach partii pozostawali pracownicy, którzy usiłują ukryć przed partią prawdę i oszukiwać ją. Nieugięte stanie na straży interesów naszej ojczyzny, aktywna i nieustanna walka o wykonanie uchwał partii i rządu — oto pierwszy obowiązek każdego, pracownika partii i państwa.

nie doboru kadr polega na tym, żeby polepszać wszechstronnie skład jakościowy pracowników, umacniać nasze organizacje partyjne, państwowe i gospodarcze ludźmi oddanymi interesom partii i państwa, znającymi się dobrze na rzeczy i zdolnymi do posuwania pracy naprzód.

W wyniku przeprowadzonej przez partię pracy, skład kadr kierowniczych znacznie się poprawił. Nie oznacza to jednak, że zadanie poprawy jakościowego składu personelu kierowniczego zostało całkowicie rozwiązane. Obecnie, gdy wszystkie gałęzie gospodarki wyposażone zostały w nowoczesną technikę, a poziom kulturalny narodu radzieckiego niezmiernie wzrósł, wymagania w stosunku do personelu kierowniczego zmieniły się, wzrosły. Kierować przemysłem i gospodarką rolną oraz aparatem partyjnym i państwowym powinni ludzie kulturalni, znający się na rzeczy, zdolni do wniesienia świeżego prądu i do popierania wszystkiego co produkuje, postępowe i do rozwijania tego w sposób twórczy. Mamy ku temu wszystkie możliwości, ponieważ baza dla doboru i wysuwania personelu kierowniczego, odpowiadającego takim wymaganiom, stała się szersza niż była dotychczas.

Obowiązkiem organizacji partyjnych jest dbać o to, aby we wszystkich ogniskach naszego aparatu ściśle przestrzegano ustalonych przez naszą partię zasad doboru i rozmieszczenia kadr. Należy prowadzić zdecydowaną walkę ze stosunkami familijnymi i kumoterstwem, zerwać z biurokratycznym stosunkiem do sprawy poznawania i doboru kadr. Należy podnieść na wyższy poziom pracę organów partyjnych w dziedzinie poznawania i doboru kadr oraz w znacznym stopniu zmocnić kontrolę partyjną nad stanem tej sprawy w organizacjach radzieckich i gospodarczych.

powszechniać, podsycać i rozdmuchiwać wszelkie niezdrowe nastroje, demoralizować pod względem ideologicznym chwytliwe elementy naszego społeczeństwa.

Niektóre nasze organizacje partyjne, pochłonięte sprawami gospodarczymi, zapominają o zagadnieniach ideologii, pozostawiają je na uboczu. Nawet w takich produkcyjnych organizacjach partyjnych jak np. moskiewska, poświęca się pracy ideologicznej nie dość uwagi. A to nie uchodzi za złe. Tam, gdzie słabnie zainteresowanie sprawami ideologii, powstaje podatny grunt dla ożywienia wrogich nam poglądów i pojęć.

Te odcinki pracy ideologicznej, które z jakichś względów wypadają z pola widzenia organizacji partyjnych, te odcinki, na których słabnie kierownictwo i wpływ partii, usiłują opanować obcy ludzie, wszelkiego rodzaju elementy, rekrutujące się z niedobitków rozgromionych przez partię grup antyleninowskich i wykorzystując dia przemycania swej linii, dia wskreśniania i rozpowszechniania najrozmaitszych niemarksistowskich „punktów widzenia” i „koncepcji”. Niedocenianie pracy ideologicznej jest w znacznej mierze wyni-

kiem tego, że pewna część naszych kadr kierowniczych nie pracuje nad podniesieniem poziomu swego uświadomienia, nie uzupełnia swych wiadomości z dziedziny marksizmu-leninizmu, nie przyswajają sobie bogatego historycznego doświadczenia partii. A bez tego nie można stać się pełnowartościowym, dojrzałym kierownikiem. Ten kto pozostaje w tyle pod względem ideologiczno-politycznym, kto żyje wyuczonymi formułkami i nie widzi tego co nowe, ten nie potrafi orientować się dobrze w sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej, nie może i nie jest godzien stać na czele ruchu, ten prędzej czy później zostanie przez samo życie wyrzucony poza nawias. Tylko taki kierownik może stać na wysokości zadań naszej partii, który nieustannie pracuje nad sobą, twórczo opanowuje marksizm-leninizm, wyrabia w sobie i kształtuje cechy działacza typu leninowsko-stalinowskiego.

Organizacje partyjne wciąż jeszcze słabo pracują nad podniesieniem ideologiczno-politycznego przygotowania członków i kandydatów partii, nie organizują i kontrolują ich studia nad teorią marksistowsko-leninowską, wskutek czego wielu komunistów nie ma nieodzownych wiadomości z dziedziny marksizmu-leninizmu. Pogłębienie wiedzy politycznej członków i kandydatów partii jest nieodzownym warunkiem podniesienia ich produkcyjnej roli we wszystkich dziedzinach życia, dalszego użyczenia mas partyjnych i usprawnienia pracy organizacji partyjnych.

Z powodu niedostatecznego kierowania pracą ideologiczną i braku kontroli nad jej treścią popełniane są nieraz poważne błędy i wypaczenia w książkach, dziennikach i czasopiśmie, w działalności instytucji naukowych i innych instytucji ideologicznych. Dzięki interwencji Komitetu Centralnego partii, w wielu dziedzinach nauki wykryto obce ludzium radzieckim obyczaje i tradycje, ujawniono fakty zasklepienia kastowego i nietolerancyjnego stosunku do krytyki, zdemaskowano i rozgromiono rozmaite przejawy ideologii burżuazyjnej i wszelkiego rodzaju wulgaryzatorskiej wypaczenia.

Znane dyskusje poświęcone zagadnieniom filozofii i biologii, filologii, językoznawstwa, ekonomii politycznej, ujawniły poważne luki ideologiczne w różnych dziedzinach nauki, stały się bodźcem do rozwi-

Nasze zadania w dziedzinie dalszego umacniania partii są następujące:

1 Kontynuować polepszenie składu jakościowego partii, nie dopuszczając do pogoni za ilością lecz skoncentrować się na podnoszeniu poziomu politycznego i hartu marksistowskiego członków i kandydatów partii, — podnosić aktywność polityczną komunistów, uczynić wszystkich członków partii niezłomnymi bojownikami o wcielenie w życie jej polityki i uchwał, nieublagani wobec braków w pracy, zdolni do uporczywej walki o ich usunięcie, — polepszać i doskonaląc pracę związków zawodowych i Komsomolu, zaciesniać co dzień więź z masami, pomagać, że siła i niezwykłość naszej partii polega na jej organicznej i nierozwalnej więzi z narodem.

2 Położyć kres szkodliwym i niebezpiecznym dla naszej sprawy nastrojom zadowolenia z siebie i upajania się sukcesami, przejawom pokazowej pomyślności i kwitwienia w szeregach partii. Śmiało i stanowczo ujawniać i usuwać niedociągnięcia i słabe strony w naszej pracy; konsekwentnie realizować demokrację wewnątrzpartyjną, szerzej rozwijać samokrytykę i krytykę od dołu, zapewnić taki stan rzeczy, by wszyscy uczciwi ludzie radzieccy mogli śmiało i bez obawy występować z krytyką niedociągnięć w pracy naszych organizacji i instytucji, zwalczać bez litości wszelkie próby tłumienia krytyki, przesładowania i szynkany za krytykę; zmocnić jak najusilniej dyscyplinę partyjną i państwową, tępić formalny stosunek do uchwał partii i rządu, prowadzić zdecydowaną walkę z brakiem dyscypliny z naruszeniem interesów państwowych;

3 wnieść na wyższy poziom pracę organów partyjnych w dziedzinie właściwego doboru, rozmieszczenia i wychowania kadr, ściśle przestrzegać ustalonych przez partię zasad właściwego doboru pracowników, zwalczać nieublaganie tych, którzy gwałcą te zasady, walcząc bez litości z biurokratycznym podejściem do sprawy doboru kadr, polepszać skład jakościowy kadr

partii i walki poglądów, odegrały doniosłą rolę w rozwoju nauki. Rozgromiony został reżim A-rakcejewa, który istniał na wielu odcinkach frontu naukowego. Mimo to w szeregu gałęzi nauki nie zlikwidowano jeszcze w zupełności monopolu poszczególnych grup uczonych, odsuwających rosnące świeże siły, odgradzających się od krytyki i usiłujących rozstrzygać kwestie naukowe w drodze administracyjnej. Zadną gałąź nauki nie może rozwijać się pomyślnie w zatchłej atmosferze wzajemnych pochwał i przemilczania błędów — próby utrwalenia monopolu poszczególnych grup uczonych rodzą nieuchronnie zastój i gnienie w nauce.

Ideologiczna praca partii powinna odegrać doniosłą rolę w oczyszczeniu świadomości ludzi z przeżytków kapitalizmu, z przesądów i szkodliwych tradycji starego społeczeństwa. Trzeba nadal rozwijać w masach wysokie poczucie obowiązku wobec społeczeństwa, wychowywać ludzi pracy w duchu radzieckiego patriotyzmu i przyjaźni narodów, w duchu troski o interesy państwa, doskonaląc najlepsze cechy ludzi radzieckich — wiarę w zwycięstwo naszej sprawy, — gotowość i umiejętność pokonywania wszelkich trudności.

Zadanie organizacji partyjnej polega na tym, żeby zdecydowanie położyć kres szkodliwemu niedocenianiu pracy ideologicznej, wzmocnić pracę we wszystkich ogniskach partii i państwa, nieustannie demaskować wszelkie przejawy ideologii obcej marksizmowi. Należy rozwijać i doskonaląc socjalistyczną kulturę, naukę, literaturę, sztukę, wykorzystywać wszystkie środki oddziaływania ideowo-politycznego, naszą propagandę, agitację, prasę, dla polepszenia przygotowania ideologicznego komunistów, dla podniesienia czujności politycznej i świadomości robotników, chłopów i inteligencji. Całe nasze kadry bez wyjątku obowiązane są pracować nad podniesieniem swego poziomu ideologicznego, opanowywać bogate doświadczenie polityczne partii, żeby nie pozostawać w tyle za życiem i żeby stać na wysokości zadań partii. Trzeba, by organizacje partyjne prowadziły śmiałą pracę z członkami i kandydatami partii nad podniesieniem ich poziomu ideologicznego, by uczyli ich marksizmu-leninizmu, kształtowały z nich politycznie przygotowanych, świadomych komunistów.

4 położyć kres niedocenianiu pracy ideologicznej, prowadzić zdecydowaną walkę z liberalizmem i bez troską w stosunku do ideologicznych błędów i wypaczeń, systematycznie podnosić i doskonaląc ideologiczne i polityczne przygotowanie naszych kadr; wykorzystywać wszystkie środki ideologicznego oddziaływania, naszą propagandę, agitację, prasę dla komunistycznego wychowania ludzi radzieckich; podnieść na wyższy poziom naukę radziecką, rozwijać krytykę i walkę poglądów w pracy naukowej, pamiętając, że tylko na tej drodze nauka radziecka może wykonać swoją misję — zając pierwsze miejsce w nauce światowej;

5 strzec nadal jak źrenicy oka leninowskiej jednolitości szeregów partyjnych, będącej podstawą mocy i niezwykłości naszej partii — (Burzliwe, długotrwałe oklaski).

Dokonczenie referatu podamy w numerze jutrzejszym

8

Październik

Środa

Brzydki, Pelagii

Wschód słońca — godz. 5.49.
Zachód słońca — godz. 16.58.

TELEFONY:

POGOTOWIE RATUNKOWE — 44-44.
55-55.

STRAŻ POZARNA — 08.

DZIAŁ MIĘJSKI „SŁOWA POLSKIEGO” — 45-33.

DYŻURY APTEK 5. X. br.:

SPOŁ. Nr 16 — ul. Traugutta 57.
SPOŁ. Nr 9 — ul. Kurzy Targ 4.
SPOŁ. Nr 13 — ul. Obrońców Pokoju 41
SPOŁ. Nr 12 — ul. Piastowska 36.

DYŻURY SZPITALI

MIĘJSKI Nr 2 (chirurg.) — ul. Purtynego 22.

WOJEWÓDZKI (wewn. i laryng.) — ul. 1 Maja 8.

MIĘJSKI Nr 5 (pediatr.) — ul. Kasprzowska 64/66.

KLINIKA OCZNA — ul. Chalubińskiego 2-a, tel. 55-58 (stały dyżur okulistyczny).

Spacerkiem

Wschód słońca — godz. 5.49.
Zachód słońca — godz. 16.58.

OB. T. J. jest pracownikiem spółdzielni fryzjerskiej „Uroda”. Próż tego, potrzebnego w naszym „Spacerku” szczegółu, śpieszymy jeszcze dodać, że podczas lata ob. T. J. korzystał z urlopu wypoczynkowego. Ale to tylko my się spieszymy, bo zarząd spółdzielni twierdzi, że „co nagie — to po die” — i nie wypłaca ob. T. J. wypłażenia za okres urlopu.

4 miesiące — to spory okres dla. Ale nie dla wszystkich. Dla zarządu „Urody” tylko mała okazja do usiłowania wystrzygnięcia pracownika na dudka. Powtarzamy: usiłowania — bo powołamy sobie przypuszczać, że ten „Spacerek” nada całej sprawie „urzędowego biegu”...

Zelazna porcja

NIC — to, że zupa była bajecznie koleją. Fakt, iż grochówka zasługująca na określenie „co groch, to przystanek”, potwierdził jedynie głęboką analogię pomiędzy nazwą zakładu i jakością przyrządzanej tam potrawy.

Nie mogą zrozumieć tylko jednego: dlaczego makaron zapiekany z jajkami, który podano mi dnia 6 bm. w restauracji WZG — „Kolejowa” był zimny i w czasie przechodzenia przez przelot brutalnie imitował właściwości drutu kolczastego.

Przypuszczalnie chyba nie dlatego, że w wymienionym dniu był „zelazną porcją” zakładowego menu? (Wer)

Ciuciubabka

ZIMA się zbliża — pomyślał sobie ob. J. R. i zamówił węgiel w punkcie opałowym na Pilczycach.

Samym zamówieniem trudno jednak się ogrzać. Tymczasem dziś miały 4 tygodnie od chwili zalatwienia przez ob. J. R. wszystkich opałowych formalności, a węgla nie został mu dostarczony.

Reklamacje nie pomagły. Kierownik punktu rozkładał bezradnie ręce i tłumaczył, że to nie jego wina, że węgla jest rozproszony z Centrali w Lesnicy itd.

Dla ob. J. R. jest obojętne, kto ponosi odpowiedzialność za niedostarczenie węgla. Ważne jest, aby węgla dostawał. Podeszła jednak, że punkt opałowy w Pilczycach usiłuje wciągnąć go do zabawy w ciuciubabkę.

Najpierw obowiązek, proszę punktu — a potem dopiero przyjemność — wolamy wrócić z ob. J. R. Jak przywieziecie węgla — to się będziemy bawili. Zgodzi? (Jak)

Alkohol — Twój wróg!

W roku 1953 wrocławianie otrzymają tysiące nowych izb

Dzięki zobowiązaniom na cześć Wyborów

XIX Zjazdu WKP (b) plan budownictwa mieszkaniowego na rok bieżący ukończony będzie 10 dni przed terminem

WYMNIENIONA ilość 4.000 izb obejmuje mieszkania, które zostaną całkowicie wykonane i oddane do użytku. Niezależnie zaś od tego prowadzone będą roboty początkowe przy budowie dalszych 4.000 izb.

W PLANACH DBOR-u na rok 1952 figuruje również 6 zabytkowych kamieniczek w Ryńku pod numerami: 42, 43, 16 do 19. Pierwsze dwie będą prawdopodobnie w roku przyszłym wykończone, a cztery pozostałe oddane zostaną w stanie surowym. To wkrótce w historyczny Rynek zapoczątkuje planową odbudowę zabytkowej części miasta.

Realizacja tych wspaniałych planów wymagać będzie od DBOR-u nawiązania ścisłej współpracy z wykonawcami, a więc z poszczególnymi zjednoczeniami budowlanymi. Pierwszym krokiem na tym polu jest wspólne (pierwsze tego rodzaju w Polsce) zobowiązanie Zjednoczenia Budownictwa Miejskiego Wrocław i Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych, podjęte dla zadokumentowania solidarności z Programem Frontu Narodowego oraz dla uczczenia wyborów do Sejmu i XIX Zjazdu WKP(b).

Tak inwestorzy, jak i wykonawcy wrocławscy zobowiązali się, mając na celu przyspieszenie oddania izb mieszkalnych dla klasy robotniczej, wykonać plan roczny 1952 do 10. 12. 1952 r. i plan oddania izb mieszkalnych do 20. 12. br. Do podejmowania podobnych zobowiązań wezwali oni wszystkie ZBM-y i DBOR-y na terenie całego kraju.

Ważne również dla odbudowy w 1953 roku jest zobowiązanie przygotowania pełnej dokumentacji

technicznej na rok przyszły już w br. W chwili obecnej 80 proc. dokumentacji jest wykonane.

O tym, jak wielkie znaczenie dla terminowego przeprowadzenia prac ma przygotowanie dokumentacji, przekażono w tym roku sam DBOR, który dzięki poprawie na tym odcinku wykonał plan półroczny w 55 proc. Znamyśmy również fakt, że DBOR ma z każdym rokiem prac trudniejszą, gdyż pozostają do remontu budynki już bardzo zniszczone. Tak np. procent zniszczenia obiektów wytypowanych na rok 1953 wynosi 70 do 80.

Do odbudowy przysięgło się również Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej MRN, zajmujący się dotychczas tylko remontami.

Otóż za kwotę 4.920.200 zł MRN odbuduje w roku przyszłym około 400 izb, a mianowicie: ponad 200 w śródmieściu przy ul. ul. Pomorskiej, Orzeszkowej, Żeromskiego, Barlickiego i Walecznych oraz na Sępólnie przy ul. ul. Sowińskiego, Partyzan-tów, Wysockiego, Okrzei.

Daleko większą kwotę bo 18.400.000 zachował Wydział Gospodarki na remonty zabezpieczające głównie dachy i stropy strychów oraz na stemplowanie.

Z funduszy tych w roku przyszłym wyremontowanych będzie 6.889 izb oraz 2.720 podstępowanych. Np. w dzielnicy III-ciej kosztem 3.700.000 zł MRN przeprowadzi będzie roboty w 2.398 izbach m. in. przy ul. ul. Krasieńskiego, Mierniczej i Gajowej. Niezależnie od tego MRN stara się o dodatkowe subwencje na odbudowę i remonty.

Odbudowę zniszczonych pomieszczeń przeprowadzać będzie we własnym zakresie także Spółdzielnia Mieszkaniowa za sumę ponad 4.000.000 zł.

Wielki sukces załogi Zjednoczenia Robót Wiertniczych i Fundamentowych

Pracownicy Zjednoczenia Robót Wiertniczych i Fundamentowych we Wrocławiu zwycięsko zrealizowali zobowiązania podjęte dla uczczenia XIX Zjazdu WKP(b) i wyborów do Sejmu.

5 września w dniu rozpoczęcia historycznego Zjazdu Budowniczego Komunistów załoga tego zakładu zameldowała, że w wyniku pełnej realizacji zobowiązania plan roczny został wykonany w 103 proc.

Koresp. S. Ostolski

Nowe wydawnictwo wrocławskiego oddziału Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika

WROCLAWSKI Oddział Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika opracował nową porcję naukową, która niebawem ukaże się na półkach księgarskich. Pozycją tą, noszącą tytuł „O twórczym darwinizmie” będzie syntezą problemów poruszanych na Ogólnopolskim Kursie Nowej Biologii dla Asystentów Przyrodników popularyzować będzie doświadczenia kursu poprzez otwarte zebrania i wycieczki dyskusyjne.

Ponieważ cenna egzemplarza w sprzedaży rynkowej wynosić będzie 72,— zł, Towarzystwo chce udostępnić wszystkim zainteresowanym nabycie tej książki ogłoszą do 10 bm. terminie.

Kto w tym terminie wpłaci na konto Towarzystwa (PKO VIII-11594/113) — 25,— zł i na czeku wypisze swój dokładny adres oraz cel wpłaty otrzyma w ciągu listopada do cenne wydawnictwo. Niezależnie od tego Towarzystwo Przyrodników popularyzować będzie doświadczenia kursu poprzez otwarte zebrania i wycieczki dyskusyjne.

(Wer)

Cotygodniowe zebrania w internacie dla młodzieży szkół artystycznych

W INTERNACIE dla młodzieży szkół artystycznych przy ul. Biskupiej 109 już od 15 września odbywają się regularnie raz w tygodniu masówki, poświęcone omówieniu Programu Wyborczego Frontu Narodowego i Ordynacji Wyborczej. Masówki te organizuje uczeń Średniej Szkoły Muzycznej ob. Kulak.

W toku powyższych dyskusji młodzież ożywione życie w Polsce przedwzrostkowej z życiem obecnym, dzieli się własnymi przemyśleniami i osiągnięciami.

Koresp. Maria Gostylla

PAMIĘTAJ

o terminie wypłaty zamówionych losów Loterii Pieniężnej. Jeśli zapomnisz — kto inny może wygrać.

Table with columns: OBWIESZCZENIA, FACHOWCY POSZUKIWANI, and various notices regarding lost items and legal matters.

Ogłoszenia drobne

Table of small advertisements and notices, including lost items, services, and legal announcements.

Dodatkowe zobowiązania napływają... W każdą niedzielę października w PDT odbywać się będzie sprzedaż

W DNIU 3 bm. pracownicy działu piaperskiego we wrocławskim PDT postanowili podjąć apel starszego sprzedawcy stoiska, ob. Gajownik o uczczeniu XIX Zjazdu WKP(b) dodatkowymi zobowiązaniami.

Na blankiecie papieru, oznaczonym w dołu nazwiskami wszystkich pracowników działu tekstyjnego, czytamy:

„Dla uczczenia XIX Zjazdu WKP(b) — Partii Lenina i Stalina, pracownicy działu tekstyjnego PDT we Wrocławiu postanawiają:

Przepracować dodatkowo trzy niedziele w październiku.

Organizować co tygodnia wyjazdy z ratalną sprzedażą konfekcji do PGR-ów, POM-ów i zakładów pracy.

Zorganizować jesienny pokaz mody w oknach wystawowych.

Uprzejmie i szybko obsługiwać przyczynić się do szybszego wykonania planu rocznego przed terminem.”

Starszy sprzedawca działu piaperskiego, inicjator dodatkowych zobowiązań dla uczczenia XIX Zjazdu WKP(b), ob. Gajownik, miał dużo pracy w dniu 4 bm. Wszystkie stoiska PDT odpowiedzialnie na jego apel i musiały udzielić rad swoim kolegom oraz przyjmować meldunki.

Szlachetna rywalizacja załogi wrocławskiego Przewodniczącego Domu Towarowego trwa nadal. Codziennie napływają nowe meldunki o dodatkowych zobowiązaniach. Między innymi dzięki tym zobowiązaniom we wszystkie niedziele w październiku w PDT prowadzona będzie sprzedaż.

Czytacie i prenumerujecie „SŁOWO”

Wrocławskie wydawnictwo „Słowo” w każdy piątek w godzinach 17-18 w sali MRN w Sukiennicach II piętro, w programie referat Jana Piszarczyka, dyskussja i wycieczki autorski pisyarzy wrocławskich.

★ Czwartek literacki pt. „Wrocław we Froncie Narodowym” urzędującego Komitetu Wyborczego Frontu Narodowego Nr 44 Oddział Literatów Polskich — Oddział Wrocław, 9 bm. o godz. 17 w sali MRN w Sukiennicach II piętro, w programie referat Jana Piszarczyka, dyskussja i wycieczki autorski pisyarzy wrocławskich.

★ Naradę w sprawie nadpłat zasiłku i ścisłości składek ubezpieczeniowych organizuje ORZZ w porozumieniu z Oddziałem Wojewódzkim ZUS, 10 października o godz. 9 w dużej sali MRN przy ul. Mazowiecka 17. Na naradę winni przynieść kierownicy zakładów pracy i przewodniczący Komitetu Socjalno - Ubezpieczeniowego.

★ Zebranie Kola Towarzystwa Miłośników Astronomii, na którym prof. Dr Eugeniusz Rybka wygłosi odczyt pt. „VIII Kongres Międzynarodowej Unii Astronomów” odbędzie się dzisiaj o godz. 18 w Obserwatorium Astronomicznym, ul. Kopernika 11.

★ Doroczne zebranie sprawozdawcze - wyborcze zwołuje Kolo Młodych Pisarzy przy Wrocławskim Oddziale ZLP dzisiaj o godz. 17 w lokalu własnym.

★ 180-osobowa wycieczka do Warszawy dnia 12 bm. organizuje Dział Społeczny - Samorządowy PSS dla swoich członków. Flakozystwo w otrzymaniu biletów mała członkowie Szkoły Informatyki i przyjmuje Biuro Samorządowe PSS Rynek 31/32, III piętro, godzina 7 - 18.

★ ZWIADOWISKA i imprezy

TEATR

PAŃSTWOWA OPERA — godz. 19 — „Czerwony Mak”.

KAMERALNY — godz. 19 — „Angelo”, „Magazyn mody”.

MŁODEGO WIDZA — godz. 14.30 — „Bly szczyt klucza”, godz. 19.30 — „Wodewil Warszawski”.

WYSTAWY

MUSEUM SŁ. — Plac Wojewódzki — „Galeria malarstwa polskiego i średnio-wieczna sztuka śląska”; „Śląsk starożytny”; „Polska ceramika artystyczna”.

DOROCZNA OKRĘGOWA Wystawa Związku Polskich Artystów — Plastyków.

KINA

SLASK — ul. Świerczewskiego 67 — „Ekspres Moskwa — Ocean Spokojny” (radz.) od lat 12, godz. 16, 18 i 20.

WARSZAWA — ul. Fredry Nr 18 — „Pani Derr”, (węg.) od lat 14, godz. 16, 18 i 20.

PRZODOWNIK — ul. Przewodniczącego Pracy — „Zaręczony Korinny Schmidt” (NRD) od lat 14, godz. 17 i 19.15.

SCALA — ul. Mikolajki Nr 27 — „Ulca graniczna” (polski), od lat 12, godz. 15.30, 18, 20.30.

POKOJ — Tereny Wystawowe — nieczynne.

POLONIA — ul. Żeromskiego nr 63 — „Bez adresu” (franc.) od lat 14, godz. 16, 18.15, 20.30.

PIONIER — ul. Stalina nr 71 — „Szalony lotnik” (radz.) od lat 12, godz. 15.30, 17.45, 20.

TECCA — ul. Kościuszki Nr 177 — „Historia jakich wieści” (czeski), od lat 14, godz. 16, 18, 20.

FAMA — Polse Pole — „Pokoje zdobędzie świat” (polski) od lat 10, godz. 18 i 20.

LETNIE — „Góra dziewięćdziesiąt” (radz.), od lat 10, godz. 19.

DWORCOWE — Dworzec Główny — „Zmarnowane” — godz. 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 i 23.

ROBOTNIK — Leśnica — „Sukces Anny Szabo” (węg.) od lat 14, godz. 16, 18, 19.

★ OKRĘG ZOOLOGICZNY — ul. Wróblewskiego 1 — otwarty od godz. 17 do 19.

Piątek, Radzio Buchalik i Niestroj starlują we Wrocławiu

HALLO! Mówi kpt. Koleczek z OWKS. Przygotowania do Ogólnopolskiego Turnieju Tenisowego o Puchar Gen. Władysława Straszewskiego są już zakończone.

Z dalszej rozmowy dowiedzieliśmy się, że na zakończenie sezonu tenisowego na kortach OWKS-u przy ul. Orlej 28 zobaczymy czołową zawodniczkę Polskiej.

Udział swój zapewnili: Piątek, Radzio, Olejniczyn, Buchalik, Lelcz, Niestroj, Kwiatek, Piotrowski, Tomaszewski, Romanuk i Fraszewski i Kowalczyk. Wśród kobiet na starcie staną: Jaskowiak, Ryczkówna, Popławska, Panasiuk i o ile Jędrzejowska będzie się dobrze czuła, zobaczymy ją również na kortach wrocławskich.

W ubiegłym roku Puchar Przechodni gen. Straszewskiego zdobył Piątek w konkurencji męskiej i Jaskowiak wśród kobiet. W tym roku nie jest on w najlepszej formie i ostatnio dwa razy przegrał z Buchalkiem.

Piątek w ubiegłą niedzielę grał we Wrocławiu i zapewniał, że dołoży wszelkich starań, by zrewanżować się we Wrocławiu tegorocznemu mistrzowi Polski za ostatnie niepowodzenia.

Pojedynek w konkurencji kobiet zapowiadają się także ciekawie.

W turnieju w Katowicach Ryczkówna na gładko pokonała Jaskowiakównę 6:2, 6:1, Młoda Ryczkówna poczyniła duże postępy i jej udział w turnieju wrocławskim jeszcze bardziej spopularyzuje tenis wśród kobiet.

Walka o pierwsze miejsce rozegrać się powinna pomiędzy Popławską, Ryczkówną, Panasiuk i Jaskowiakówną o ile Jędrzejowska nie przyjedzie.

Rozgrywki rozpoczynają się dziś i trwać będą do niedzieli. W dniu dzisiejszym spotkania rozpoczynają się o godz. 10.

Dojazd do kortów OWKS-u 7, 14, 13 na Rzyki.

Błaszczak reprezentuje Wrocław na mistrzostwach Po'ski

WKATOWICACH rozpoczął się turniej o mistrzostwo Polski w szachach na rok 1952. Ogółem bierze w nim udział 22 mistrzów i kandydatów na mistrzów.

Oto ich nazwiska: Sliwa, Arłamowski, Szapiel, Gadaliński, Plater, Balcerek, Gawlikowski, Litmanowicz, Pytlakowski, Makarczyk, Tarowski, Grynfeld, Dworzyski, Kwilecki, Bolesławski, Ciejka, Woźniak, Błaszczak, Sowiński.

Najliczniej reprezentowaną jest w turnieju Warszawa — 7 zawodników, na drugim miejscu Kraków — 5, Łódź — 4, Śląsk — 3, Bydgoszcz — 1, Poznań — 1 i Wrocław — 1.

Jedynym reprezentantem naszego okręgu jest mistrz Błaszczak z Kolejarza.

Słowo sportowe

Wrzesiński Klabiński Królak

Podczas śnieżnej zamieci i gradu odbył się wyścig kolarski w Rumunii

Władysław Klabiński na trzecim miejscu

(TELEFONEM Z BUKARESZTU)

CZARNE gradowe chmury przysłoniły słońce. Zerwał się porywisty wiatr i zaczął padać deszcz, który wkrótce zmienił się w ulewę. A zanim wyścig rozkręcił się na dobre, grad tłukł po szosie jak groch po szybie. Potem rozszalała się śnieżnica. I znowu mroźny wiatr!

W takich warunkach rozpoczął się międzynarodowy wyścig kolarski w Bukareszcie. A przecież poprzedniego dnia w stolicy Rumunii panowały niebawem upały — tak rozpoczyna sprawozdanie z tej wielkiej kolarskiej imprezy Korsk-Zalewski, opiekun polskiej drużyny.

Wyścig rozegrano na dystansie 150 km, na doskonałej asfaltowej szosie, bez żadnych wzniesień. Ale warunki atmosferyczne były tak ciężkie, że synowie południa — kolarze włoscy i francuscy drętwieli z zimna. Toteż pierwszy Francuz, Gregorini, uplasował się na czwar-

tym miejscu, a pierwszy Włoch, Taddini, dopiero na siódmym.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Nasz felieton

Losy młodych sportowców amerykańskich

ZNANY jest już w świecie całym los Stelli Walsh, trzykrotnej mistrzyni świata, aresztowanej i zasądzonej za kradzież z

głodu. Lewis Executor, młody bokser z Porto-Rico nie chciał podzielić losu Stelli. Snuł się po mieście obcym i zimnym, widział luksus lokali gastronomicznych, wystawy sklepów ze smakołykami, lecz od tego innego świata dobrobytu i zbytku oddzielały go tafle szyb wystawowych, najtrudniejsza do przebycia z zapór w życiu amerykańskim, „szklana kurtyna” odgradzająca nędzę od zbytku.

Lewis postanowił stanąć na ringu i zmierzyć się z zawodowymi bokserami Nowego Jorku. Przyjęto jego zgłoszenie i wyznaczono mu spotkanie z pięściarzem Johnny Lissie, które odbyło się na ringu w Eastern Parkway w Brooklynie. Pod koniec czwartej rundy Executor zachował się, osunął na ring i stracił przytomność.

Gdy zdano go docucić, zwierzył się swemu sekundantowi:

— Byłem głodny, od kilku dni niczego nie jadłem. Chciałem sobie tym występem zarobić na jedzenie. Byłem jednak już zbyt osłabiony...

W dzungli amerykańskiej nawet posiadając młode i twarde pięści trudno jest przeżyć się przez życie, jeżeli rezygnuje się z kradzieży i oszustw.

A oto krótkie dzieje 17-letniego Yong Youha, który był członkiem klubu rugby w średniej szkole „Elders Ridge”. W czasie zawodów z drużyną szkolną „Bell Township” młody rugbista odniósł ciężkie obrażenia stosu paciorkowego. Gra była dzika, brutalna.

Jednakże Yong Youha dopiero w kilka tygodni po wypadku został przewieziony do szpitala uniwersyteckiego, gdzie zmarł. Pomoc lekarska była spóźniona. Po co? Young pochodził z niezamożnej rodziny, która nie mogła pozwolić sobie na zapłacenie wysokich kosztów utrzymania go w szpitalu.

Nie przyjął go żaden nowojorski szpital, gdyż Young pochodzi ze stanu Indiana.

Dopiero, gdy w jego mieście rodzinnym zorganizowano zbiorczą i przesłano odpowiednią sumę dyrekcja szpitala uniwersyteckiego zgodziła się na przyjęcie. Lecz po to, aby lekarz stwierdził agonię. Pomoc przyszła za późno.

Taki oto los spotyka młodych sportowców w kraju wyższym, gdzie sport stał się profesją dającą ubrzymie zyski przedsiębiorcom a nędzę i głód sportowcom.

Grot.

Sluchacze P.W.K.T-P startują w Marszach Jesiennych Szlakami Zwycięstw

Członkowie kola sportowego przy Państwowym Wyższym Kursie Techniczno-Pedagogicznym wystosowali pismo do ZS. ASZ w którym między inn. czytamy: Wszyscy bez wyjątku członkowie kola wezmą udział w Marszach Jesiennych Szlakami Zwycięstw Armii Radzieckiej i Odrodzonego Wojska Polskiego. Wzywamy również wszystkich studentów wrocławskich uczelni do masowego wzięcia udziału w tej wielkiej imprezie dorocznej.

List ten podpisał aktywności sportowi wspomnianego Kursu — Ściżkowski, Makos, Szum, Andruszkiewicz i inni.

Z notatnika reportera

W RAIDZIE motocyklowym zorganizowanym przez Stal - Archimedes, uzyskano nast. wyniki: W kat. 125 ccm zwyciężył Urbaniak Stal WSK przed Nikoniukiem Spólnia i Stabonem R. Kolejarz.

W kat. 250 ccm — 1. Wulw Stal Archimedes, 2. Panasiuk Stal Archimedes.

350 ccm. — 1. Doruch Stal WSK 2. Jabłoński Stal Pilczyce.

350 ccm. — 1. Sałowski Kolejarz, 2. Iwanow Stal Archimedes.

DZISIAJ w domu klubowym Gwardii odbędzie się zebranie sekcji lekkoatletycznej. Początek zebrania zaraz po zakończeniu treningu.

DRAMAT WOJCIKA

WOJCIK niestety musiał się wycofać z powodu defektu, który przytrafił się mu i pokrzyżował nasze plany drużynowej batalii. Polacy, a zwłaszcza Wójcik, od samego początku nadawali tempo całej stawce. Wójcik złapał defekt w tym momencie, kiedy zainicjował nacierkę. Jak błyskawica sunął ścieżką na skraj szosy i wpadł w szkló. Przedziurawił fatalnie dętkę. Zanim zreperował koło w czasie zamieci śnieżnej i to zgrabiłymi od zimna rękami, czołówka wyrwała już do przodu. Samotny Wójcik przez 40 km gonił wyrwane uciekających. Raz po raz mijal słabszych zawodników, ale do czoła dojść nie mógł. Ta samotna, dramatyczna pogoń wyczerpała zupełnie naszego kolarza, a porywisty wiatr utrudniał mu ogromnie jazdę. W tych warunkach musiał on wycofać się z wyścigu.

Pierwszym na mecie był młodziutki 19-letni Rumun Dumitrescu. Za ledwie od roku jeździł on na rowerze. Chłopak ma wspaniałą kondycję, a co ciekawsze,

jeździł w tym czasie w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Janusz Me'ssner

WRAKI

— Zostawcie to mnie. Ja sam to zrobię. Robił istotnie i trzeba przyznać — robił dobrze. Teresa, za której sprawą przyjęto go do „Robotniczej Organizacji Podziemnej”, przekształconej następnie w oddział Gwardii Ludowej, od początku ulegała jego urokowi, zdając sobie zresztą sprawę z tego, że uczucie Antoniego dla niej nie jest ani tak głębokie, ani tak wierne jak jej miłość dla niego. Mimo to nie mogła oprzeć się tej miłości od pierwszego wejrzenia. Gdy starała się zrozumieć, dlaczego właściwie tak się stało, przychodziło jej na myśl, że kocha Antoniego nie tylko dlatego, co jest w nim, lecz może przede wszystkim dlatego, co było w niej samej — z powodu jakiejś dziwności, nie dającej się wytłumaczyć właściwości, czy też zdolności, która ściągnęła na nią ten płomień.

— Płomień, który może mnie spalić — myślała czasem ze smutkiem, lecz bez bojaźni. Bała się tylko o niego i — jak mu często o tym mówiła — za niego. Ale nigdy nie odwozila go od jego zamiarów i zadań, których się podejmował tak zuchwale. Była całym sercem po tej stronie barykady. Była córką Mariana Rachwała. Wiedziała na wskroś sens toczącej się walki, jasno uświadamiając sobie jej odległy cel. Nie wiedziała tylko, że Antoni tego nie dostrzega tak wyraźnie, jak ona...

Wiesz o powstaniu warszawskim i o śmierci ojca, który zginął jako żołnierz Armii Ludowej w obronie straconych pozycji na Woli w pobliżu fabryki Lilpopa, wstrząsnęła Barnatem. To, co się stało w Warszawie, wydawało się niezrozumiałe, potworne. Trudno było uwierzyć w tę „tragiczną pomyłkę”, — jak ją nazywali

Janusz Me'ssner

WRAKI

— Zostawcie to mnie. Ja sam to zrobię. Robił istotnie i trzeba przyznać — robił dobrze. Teresa, za której sprawą przyjęto go do „Robotniczej Organizacji Podziemnej”, przekształconej następnie w oddział Gwardii Ludowej, od początku ulegała jego urokowi, zdając sobie zresztą sprawę z tego, że uczucie Antoniego dla niej nie jest ani tak głębokie, ani tak wierne jak jej miłość dla niego. Mimo to nie mogła oprzeć się tej miłości od pierwszego wejrzenia. Gdy starała się zrozumieć, dlaczego właściwie tak się stało, przychodziło jej na myśl, że kocha Antoniego nie tylko dlatego, co jest w nim, lecz może przede wszystkim dlatego, co było w niej samej — z powodu jakiejś dziwności, nie dającej się wytłumaczyć właściwości, czy też zdolności, która ściągnęła na nią ten płomień.

— Płomień, który może mnie spalić — myślała czasem ze smutkiem, lecz bez bojaźni. Bała się tylko o niego i — jak mu często o tym mówiła — za niego. Ale nigdy nie odwozila go od jego zamiarów i zadań, których się podejmował tak zuchwale. Była całym sercem po tej stronie barykady. Była córką Mariana Rachwała. Wiedziała na wskroś sens toczącej się walki, jasno uświadamiając sobie jej odległy cel. Nie wiedziała tylko, że Antoni tego nie dostrzega tak wyraźnie, jak ona...

Wiesz o powstaniu warszawskim i o śmierci ojca, który zginął jako żołnierz Armii Ludowej w obronie straconych pozycji na Woli w pobliżu fabryki Lilpopa, wstrząsnęła Barnatem. To, co się stało w Warszawie, wydawało się niezrozumiałe, potworne. Trudno było uwierzyć w tę „tragiczną pomyłkę”, — jak ją nazywali

jeździł w tym czasie w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest Wójcik?

Wojcik nie był w wyścigu, bo miał awarię.

— A jak wypadli Polacy?

— Kolarze pojechali bardzo dobrze — mówi Korsk-Zalewski. Władek Klabiński był trzeci, Wrzesiński piąty, a Królak — 14. — No dobrze, a który jest